

titulum. qz ex quo ius cōe eis restitit cum nō habēt
parochiam nō possunt sine titulo prescribere vt p-
batur in. c. j. de prescrip. li. vj. z adde glo. in. c. in ali
quibus. s. eo. in fi.

Interdicimus Breue est z
ideo non sū-
matur. **N**ota qz laicus non pōt pignora-
re decimas nec clericis vt hic nec laicis. vt in. c. phi-
bemus. s. eo. z iō iste tex. solū fecit mentionē de cle-
ricis. qz in. d. c. phibem^o satis fuit cautum in laicis
Secō no. qz dispositio cōcernēs vniuersos exten-
ditur ad singulos. z in hoc tene menti istū tex. z vi-
de qd no. in. c. nimis. el. j. j. de excef. pla. **I**n glo.
j. in fi. cōdusio glo. ē qz tex. iste pcedit tā in decimis
a laico de facto possessis qz i decimis sibi concessis
in feudū ab antiquo. z rō phitionis ē vt decime ci-
tius perueniant ad eccliam ad quā expectāt. **S**z
dubiū est nūquid laicus habēs decimas in feudū
possit eas ipignozari alteri clerico de cōsensu dioce-
sani. lhosti. tenet qz sic. nam si pōt sibi donare cū cō-
sensu epi. vt in. c. cū aplica. de his que fi. a pla. ergo
fortius pignozare. cōtrariū cōcludit Jo. an. moue-
tur qz ista lra loquitur indistincte. Itē qz decime ci-
tius pueniēt ad eccliam cui debent si nō pōt alteri
pignozare dare. sed do. **P**e. approbat dictū lhosti. qd
etiā mihi plus placet qz cui cōcedit mai^o videt z cō-
cessū minus. vt in. c. ex pte. s. eo. **I**tē hoc concer-
nit fauorem ecclie vniuersalis vt citius decime eri-
pian^t de manib^{us} laicorū. z ex hac rōne emanauit. d.
c. cum aplica que cū habet locū pariter in pignora-
tione debet habere locū ipius dispositio. vt in. c. cū
dilecta. de cōfir. vt. vel inuri. sed si decime detinen-
tur a laico. sine titulo non sufficit etiā cōsensus epi.
vt dixit hic Sof. z bene. tū qz nemo potest rem alic-
nam pignozare. tū qz ecclia videt approbare ipius
malam detentionē.

De regularib^{us} z trāscunab^{us} ad religionē. **R**ica.

Supra visum ē de clericis secularibus z de reb^{us}
eorū merito restat videre de regularib^{us} z reb^{us} eorū
vel sic. **Q**uia viroz ecclesiasticorū duo sunt genera.
quoddā est gen^{us} clericorū seculariū. qdā religio-
forū. vnde viso de primo genere. merito subiicit d
secūdo. **Q**uā autē dicat regularis. dicit Jo. an. qz a
regula que tū dupliciter capis vt no. in rubrica. de
re. au. li. vj. s. quātū ad ppositūz dicit a rectitudine
viuendi. z dic qz ille pprie dicitur habere regulā q
pfitent tria substantia cuiuslibet religionis appro-
bare videlicet paupertatē castitatē z obedientiā. vt in
c. cū ad monasteriū. s. sta. re. **A**lii vero licet aliqua
pmittāt nō dicūt pprie habere regulā sed potius
quēdā modū viuēdi licet ille modus sit approbat^{us} a
papa. de quo vide gl. no. in. c. de. j. de reli. do. z i cē.
cū ex eo. de sen. ex. **E**x quo inferri potest ad. q. quo-
tidianā qz dispositio odiosa concepta erga regula-
res nō cōprehendit illos qui nō pmiserunt illa tria
substantia. z sic isti fratres sancti **F**rancisci de ter-
tio ordine vel isti iesuite vel iste mulieres mātellate
nō dicuntur pprie regulares vnde nō cōphendūt

in dispositione odiosa. secus in dispositione fauo-
rabilis qz largo modo vident sub regula rōne pro-
missionis facte superiori eorum. z hoc. nos. **S**ecō
principaliter querit qui dicant religiosi. **S**of. dicit
Jo. an. qz qñqz verba capiunt in latissima significa-
tione z tūc oīs christian^{us} dicitur religiosus. vñ i pluri-
bus locis dicitur religio christiana. vt in. c. gaudem^{us}
j. de diuor. z in. c. p humani. de homici. li. vj. **Q**uā-
doqz hoc. d. capitur late z tūc cōprehendit omnē ho-
minē honeste viuētē. non autem quēlibet christia-
nū vt in. c. ecclesia. s. de consti. z in. c. si. s. de re. ecc.
nō alie. vbi dicit qz laici quātūcūqz religiosi. **Q**uā-
qz capitur minus late z cōprehendit clericos secula-
res. j. q. iij. c. saluator. **Q**uādoqz capis stricte z solū
cōprehendunt illi qui p professionē subiecerunt se
abbatis imperio. **I**tem dic qz inquantū qz magis deo
exibet religionē tanto magis potest dici religiosus
vnde si bene cōprehendis quanto quis est alienus
a cultu diuino tanto magis deuia^t ab hoc nomine
nam noia debent esse pñia rebus. insti. de donat.
in. s. est. z aliud in. c. cum fm. de preben. **S**ed non
ponit Jo. an. qualiter debeat hoc verbū accipi i iu-
re vel in statutis. vnde als in hac ciuitate accidit de
facto. hec. q. **S**tatuto huius ciuitatis caue^t qz religio-
si nō possūt sumi ad officia cōmunitatis. demum q
dam qui erat rector hospitalis de misericordia por-
tans vestem certi coloris cum cruce in pectore fuit
extractus de priorib^{us} qui p prius ante assumptioz
illius regiminis fuit noiat^{us} z inbursulat^{us} dubita-
tur nunquid ad illud officiū potuisset assumi. thec
questio visa fuerat satis difficilis dñō **P**e. qui tunc
legebat in hac ciuitate sed tamē visus ē respōdisse
qz existendo in illo habitu non poterat assumi ad il-
lud officiū. qz verba statuti debēt aliquid opari.
vnde si intelligeret statutū de religiosis stricte sum-
ptis nihil opabatur cum satis sit in iure cautūz qz nec
religiosi nec clerici possunt habere officia secularia
j. ne de. vñ mo. quasi per totū. z sic statutū debebat
intelligi de religiosis largo modo sumptis tamē il-
le dimisit habitū z exercuit officiū qz si erat ita astri-
ctus quin potuisset dimittere habitū. **E**go dubito
an hec decisio sit vera. nam statutū inhabilitas ad
officia est stricti iuris. ergo debet intelligi in stricta
significatione. ar. in. c. cum dilectus. de cōsuet. z in
c. in nostra. de iniur. s. certum ē qz i stricta significa-
tione illi dicuntur religiosi qz pmiserūt tria substantia
alia. vt. s. dixi. z vide duas glo. no. vñra predictaz
in de. j. de deci. in glo. j. z ij. vbi clare Jo. an. in gl.
suis cōcludit qz in materia odiosa hoc verbū dī ca-
pi multū stricte nisi adiciat aliqz verbū generale.
puta si diceret quicūqz religiosi. nā tūc cōprehēde-
rent hospitalarij fm illā glo. z intellige de hospita-
larijs hierosolymitanis qui largo mō sūt religiose
persone cum nō possunt ptrahere matrimoniu^m et
pmittūt obedientiā supiori nec possunt retrocede-
re ab isto statu. vnde istis vel ordini eorū cōferunt
ecclesie z decime. vt dixi in. c. qñuis. s. de deci. s. isti
rectores hospitaliūz vñentes matrimonio z deferē-
tes certū habitū nō sunt religiosi nec largo mō nec
stricto. vnde Lau. z Jo. de lig. in de. ij. de preben.

dicunt qd isti nō gaudent pūilegio clericali nec in persona nec in rebus patrimonialib⁹ eoz. et vide qd dicit de hoc in. c. ij. de fo. compe. et vide Bar. in. l. j. ff. de pc. qd dicit apte qd isti qui dicunt fratres gaudent nō sunt religiosi licet gaudeant pūilegio qd ad forum. et sic nō video qd tales hospitalarij vel alij religiosi improprie dicant cōprehendant i statutū odio sis. nec ob. motiū dñi. De. de peru. ne pūisio sit in utilis. et qd dico qd vbi statutū loquit in materia iuris cōmunis nō debent verba ampliari vt statutū aliquid opetur sed satis est qd inducit aliud remedium pter ius cōmune. vt no. sentit Bar. in. l. j. ff. ad l. fal. nisi ius cōmune loqueret iproprie. nā si tunc statutū loquat iproprie sicut ius cōmune dicit tunc statutū pprie intelligi vt aliqd addat ad ius cōmune. vt no. elici videt ex dictis Bar. in. l. iij. §. ptoz ait. ff. de dam. infec. et h. no. qd faciūt ad multa.

Nullus. Breue est et pōt sic p alia verba summari. Non pōt quis ad religionē admitti nisi volēs et in etate idoneus. Nota pmo ibi spōtanea. qd ad validitatem pfectionis etiā requirit voluntas spontanea. et sic nō sufficit voluntas nisi habeat qualitatem qd sit spontanea. Et quo infero qd pfectio facta p metu ē ipso iure nulla. nec ē opus qd rescindatur p actionē qd me. cā. nā vbiqz requirit in actu spōtaneus seu liber cōsensu nō valet actus si interuenit metus. p hoc vide glo. no. xxv. q. v. in. c. notificasti. facit. c. cū locū. et qd ibi no. de spon. et rō est. qd licet coacta voluntas sit voluntas in. c. merito. xv. q. j. et in. l. si mulier. ff. qd me. cā. nō tñ ē voluntas spontanea. et vide ad hoc bo. gl. in. c. abbas. §. qd me. cā. facit qd no. in fili glo. in. c. vt circa. de ele. li. vj. que dicit qd si ad actū requirit iuramentum cum tactura scripture nō ē satisfactū dispositioni si prestat iuramentū sine tactura licet i veritate sit iuramentū sine tactura. In glo. j. ibi. ad pntendūz glo. satis caute locuta est. intelligit eni ter. qd nō debet quis tonderi ante etatē legitimā scz vt fiat monachus p professionē. nam cessante pfectione pōt quis intrare monasteriū et assumere habitū etiā in infanti etate. vt in. c. j. ptoz. vbi plenius dicit de hoc. Item no. ex glo. qd post septēniū pōt qd assumere ordinē et dic latius qd minores pōt qd assumere statim in principio pueritiae post cōpletā infantilem etatē que cōpletur in septēniō. vt in. c. de his. alle. in glo. et vide bo. gl. in. c. de. generalem. de eta. et quali. et est si. et ibi habes tex. de etate requisita ad ordines sacros. vide tamē text. no. in. c. si. de temp. or. li. vj. qui videtur velle qd etiā infanti pōt cōferri tonsura si vult transire ad monasteriū alis autē secus. Qui autē dicunt idonei ad beneficiū respectu etatis dicit plene in. c. sup. inordinata. §. de preben. et dic vt ibi. Respectu vero monachatus ad hoc vt teneat professio requiritur i masculo etas. xiiij. annoz. vt in. c. significatū. j. eo. ti. lib. vj. in femina vero sufficit tempus. xij. annorum. vt in. c. cum virum. j. eo. et. xx. q. ij. in. c. puella. rō diuersificatis est. qd citius pubescit femina qd masculus. pū

etas apta ad matrimonium carnale censet apta ad istud matrimonium spirituale. In glo. ij. in h. intellige in masculo vt. §. dixi. Sed quero si ē cōtētio sup etate inter monasteriū et istū ingressū quis habet pbare an monasterium allegans legitimā etatē an ingressus qui hoc negat. pōt Bo. an. qd regulariter ille habet probare etatē maiorem vel minorem qd fundat se super ea. pro hoc glo. no. lxxv. di. presbyteri. et rō est quia quis nō presumit maior vel minor cū etas nō stat firma sed momento currat. de quo plenius no. in. c. in presentia. de proba. et p Bar. i. l. de etate. ff. de mino. et ideo si ingressus vult exire religionē allegando se minorem debet hoc probare. vterqz tamē poterit admitti ad probandū intentionem suam. ar. in. c. sup. hoc. de renun.

Si quis autem. Impubes monasteriū ingressus post annū a parentib⁹ reuocari nō potest. hoc dicit pmo. Pubes p vim ingressus p annū exire vel a parentibus reuocari nō potest. h. d. secūdo. Cōis diuisio scda ibi. si vero. Nota pmo qd ante etatē legitimā pōt quis cū consensu parentum intrare monasterium accipiendo habitū et tonsurā nō intelligas tamē qd per hoc obliget perpetuo ipi monasterio. nam requirit etas ad hoc legitimā. vt in. c. pcedenti. No. scdo qd parentes pnt reuocare filium ingressum religionē ante pubertatem et sic impubes nō potest inuitis parentib⁹ intrare monasteriū. rō naturalis potest ēē ista. nā per ingressum factū ante etatem nō desinit ēē in paterna potestate iō cum ingressus nō teneat vt efficacit obliget monasterio pnt parentes illum reuocare. nāz tenetur ex diuino pcepto parentib⁹ obedire sed post pubertatē potest intrare etiā inuitis parentib⁹ vt in. c. j. et. ij. xx. q. ij. et rō est. qd per pfectionē soluitur paterna potestas. vt no. glo. in. d. c. j. quā tenebis menti. et idē no. glo. iuris ciuilib⁹ in. l. si ex causa. §. papinianus. ff. de mino. idē Bar. in. l. pat. ff. de adul. et in auē. idēqz. C. de bo. que lib. et est rō qd quo ad mūdū fingit mortuus. xv. q. j. placuit. idē dic si pater intraret monasteriū. nam incontinenti soluitur patria potestas. qz cum pater transeat i potestātē abbas. nō pōt habere filiū in pāte. vt in. l. si arrogator. ff. de adoptiuis. bñ facit. c. cū sim⁹. j. e. et no. i auē. igressi et i auē. siq mulier. C. d. sa. san. ec. Et nota in. x. ad principē. iuncta glo. qd papa pōt appellari princeps. nam principatū tenet maxime i spiritualibus. facit. c. j. §. de ma. et obe. No. i. §. si vero. qd intrans monasteriū p vim habet annum ad redamandū. In cōtrariū facit text. §. in. c. j. qd me. cau. et qd le. et not. in. c. ad id. de spon. nā vt ibi no. si quis nō redamauerit qd cito potest videt consentire. Bo. tex. iste pōt intelligi in pubere minore tamen. xxv. annis. nam licet habeat etatem legitimā ad professionem non tamē habet eam discretionē quā maiores. xxv. annis habet. vt. ff. d. mio. per to. ideo tex. iste voluit sibi dare annū ad reclamandum qd est dictū singulare et potest singu. induci ad matrimonium carnale et ad consimiles actus licet alij velint intelligere ipropriando lram qd si ciuis

habuit oportunitatem debuit citius reclamare. qđ nō placet. qz tunc frustra fieret mentio de anno.

Quero p declaratione littere z materie. qz text. fa-
cit hic mentionē de cōsensu parentū in religionis ī-
gressu nūquid parentes possint offerre filium mo-
nasterio. **So.** Inno. egregie tractat z in effectū vi-
detur concludere qđ sic. z intelligo de filio īpubere.
nam vsqz ad pubertatē libera est potestas parenti-
bus offerre filium monasterio. z videtur pbari. ij.
q. j. c. in primis. z ea. causa. q. ij. c. j. **Sed** dubium ē
quid si pater z mater nō cōcordāt. vt qz pater vult
offerre matre inuita vel ecōtra. dicit Inno. qđ pfer-
tur is qui cōtradicit qz in re cōmuni potior est cōdi-
tio phibentis. vt in regula. in re cōi. de re. iu. li. vi.
z in. l. fabinus. ff. cōi diui. **Quidā** tamē dixerūt vt
īpe refert qđ pater ē preferendus cum habeat filiu
in potestate z nō mater. vt insti. de pa. po. z in. c. j.
j. de cōuer. infi. ipse tamen Inno. pscuerat in pmo
dicto assignando vnā rōnem singularē que nō ē
obliuioni tradenda. dicit enim qđ in istis spūalibus
magis est seruanda rō naturalis qđ ciuili. nam pa-
trīa ptās est de iure ciuili. naturaliter enī filius obli-
gatus ē obedire matri sicut patri. vnde de^o sine di-
stinctione pcepit patrem z matrē honorari. **Ex qđ**
etiā inferf qđ sola mater pfe nō cōtradiciente pōt of-
ferre filiū monasterio. pro hoc videt text. in. c. qum
qz. xx. q. j. z hec dicta Inno. cōiter approbant hic p
voto. z per **Frede.** cōsil. c. lxxvij. sed ego repio gl.
tenentē cōtrarium. xx. q. j. in. c. ij. que dicit matres
nō posse offerre filium monasterio cum nō habeat
eum in potestate. z illam glo. sequit ibi Archi. z ad
c. quicunqz. rñdet qđ factū narrat z non ponit ius. s.
dictū Inno. vt dixi cōiter approbatur. z ideo gl. vi-
detur dubitasse in. c. j. xx. q. ij. vbi dicit matres pos-
se saltem quādo pater non superest. satis placet fa-
uore religionis tenere dictum Inno. **Sed** dubi-
tatur quid si auus habet patrē z nepotem in prāte
nūquid pater possit offerre filium monasterio in-
uito auo. vel nūquid pater possit reuocare eū in-
gressum inuito auo. Inno. tenet qđ sic. per pmissam
rōnem. qz in istis spūalibus potius ē attendenda
rō naturalis sed naturaliter filius est magis astri-
ctus patri qđ auo. z hoc dictū Inno. cōmuniter ap-
probat. **Sed** satis pōt dubitari. nam cum auus ha-
beat nepotē in prāte nec per istum actum factū an-
te pubertatē a prāte aui eripitur nō video quō pōt
pater in pzeiudiciū aui istam oblationē facere cum
nō possit filius vouere in pzeiudiciū paterne pote-
statis. vt plene dicitur in. c. scripture. j. de voto.

Queritur de tutoribus. nūquid possint offerre
pupillū monasterio. Inno. qđ sic. nam possūt eū re-
uocare ab ingressu. vt in. c. ij. xx. q. j. sed **Frede.** cō-
silio palle. incidentē sentit cōtrarium. dicit enī qđ licet
reperiat qđ tutores pōt reuocare non tamē reperit
qđ possunt offerre. mihi tamē placet dictū Inno. p
illud. c. ij. nam ibi dicitur qđ si pupillus ē ingressus
monasterium z tutores simulando cōsenserint in-
fra annū nō possunt reuocare. ecce ergo qđ taciturni-
tas annualis habet p oblatione expssa. nā cessā-
te illa taciturnitate pupillus potuisset exire qñcūqz

sed propter taciturnitatē tutoris que habet pro ob-
latione non potest exire pupillus vsqz ad puberta-
tem. z sic inducendo illū tex. probat opi. Inno. licz
do. p. teneat cōtrariū. qz tutoris potestas non vi-
detur extendi ad hunc casū maxime cū in psequen-
tiam persone sequatur alienatio bonoz. sed hoc di-
ctum mihi nō obstat quia abdicatio bonoum non
fit nisi per professionem que non potest fieri nisi
post etatem perfectam. z sic post tutelā extinctam.

Sed dubito satis de vno circa pdicta nūquid
parentes z idē in tutoribus possunt offerre filium
impuberē inuitū. nam reperio tex. narratiue tñ lo-
quētē qđ pater obtulit filiū inuitū. vt in. c. patris. xx.
q. ij. facit. c. monachum. z. c. quicunqz. xx. q. j. pro
hoc facit. qz p talē actū iste nō obligat irreuocabilitē
monasterio s. tñ donec puenerit ad etatem pfectaz
Inno. tamē sentit qđ si inuitus fuit oblatu pōt exi-
re qñcūqz. ar. e. ij. xx. q. j. qđ satis placet. **Et** p hoc
dicerem qđ inuitū filiū nō pōt offerre nec monaste-
rium dō recipere. qz volūtariuz militē diligit deus.
xx. q. j. in. c. nec est. z hoc idē videt sentire gl. xx. q.
j. in summa. z ad cōfirmationē facio tale monium
oblato parentū d. impubere habet se ad pfessionē
sicut sponsalia ad matrimoniū. ar. ea. cā. z. q. in qđ
tuor pmiss. c. s. ex sponsalibus cōtractis p parētes
filiū nō obligant nisi tacite vel expresse cōsenserint.
puta qz sunt pntes z nō cōtradiciunt. vt in. c. j. de
despon. impu. li. vj. ergo idē dicendū in hac oblato-
ne. **Sed** quero quid operatū parentum oblato
So. ex dictis Inno. z aliorū cōclūde sic qđ talis ob-
latio operatū vt impubes oblat nō possit exire mo-
nasteriū ante aduentū pubertatis. p hoc. xx. q. ij. c.
puella. idem est vt. s. dicit. qñ parentes expresse nō
obrulerūt sed tacite dissimulauerūt p annū z diem
ar. in. d. c. puella. si autē impubes fuisset ingressus
sine tali oblatione parentum tunc pōt exire qñcūqz
ante pfessionē expressam vel tacitam. vt no. j. e.
significatum. h. tamē professio nō potest fieri añ pu-
bertatem. vt in. c. j. j. eo. li. vj.

¶ Clerici seculari vtens
habitu z nomine mona-
chali cogitur vt fiat monachus vel ab h. de
sistat. h. d. **¶ Nota** bo. ar. qđ nouitius qđ diu porta-
uit habitum probationis potest compelli vt pstea-
tur vel vt exeat monasterium z dimittat habitum.
¶ Nota secūdo ar. cōtra fictos z eos qđ portant ha-
bitum cuiusdam sanctitatis vt appareāt sanctiores
qđ nō sint. debet enī vnusqz se conformare mo-
ribus illorum inter quos viuit als psumit supstiti-
osus. de quo vide bo. tex. xli. di. c. j. **¶ Nota** qđ non
monachi nō pōt vti habitu monachali. **In** glo. j.
ibi ex causa honesta. no. glo. z vide ad materiā bo.
tex. cum glo. in. c. qđ interrogasti. xxvij. di. vbi inf
cetera glo. ponit vnā. q. in eo qui fecit se monachū
vt esset abbas. nam certe licet nō sequatū intentum
suum nihilominus remanebit monach⁹ qz ex cā in
honestā silabat monachatum. z ex verbis glo. col-
ligitur vnus intellectus ad istum tex. vt intelligat
quādo ex causa honesta quis assumpsit habitum z
de hoc constat. puta propter timorem mortis. tunc

enim cessante causa nō cōpellitur durare in monasterio sed dimittere habitum vel profiteri. et quia iste intellectus sit verus in se nō tamē cōgruit littere quia non se fundat super honestate imo magis sup fictione iprobata. Hosti intellexit tex. et melius de his qui portant habitū extra monasterium et cōgregationem monachorū. nam isti quātrūcūq; de ferant habitū nō obligant religioni. et pro hoc allego tex. iuncta glo. in de. eos. j. eo. ti. sed possunt tales cōpelli ad dimittendum habitū vel ad intrādū religionē et ita pcedit ista littera. nam fm Inn. erāt quidā canonici seculares qui vt apparerent sanctiores inter collegas suos vtebantur habitu monachorum qd voluit iste tex. emendare. **¶** Quarto potest intelligi de his qui protestabantur expresse. q per delationem habitus nō intendebāt profiteri. et nō. hunc intellectum p intellectu iurium dicentium q per delationē habitus annalē inducitur tacita professio. hoc enī procedit nisi pcedat protestatio in prarium. idem voluerunt hic Jo. an. et Hosti. et vidē gl. que h̄ approbat in. d. de. eos. et est bona cautela cū quis nō intendit ita cito profiteri. **¶** Ultimo potest intelligi fm Hosti. de his qui ingrediuntur monasterium vbi nō seruatur regula antiquitus instituta etia quo ad habitum. nam ingredientiē proficetur nō regulam antiquitus institutam sed illaz que seruatur de presenti. tales enim fm eum religiosi nō sūt sed reformato monasterio cōpelluntur p̄fiteri aut exire. et nō. huius casus positionē. et vide qd dicā. in. c. sup eo. j. eo. ti. et per hoc habes declarā glo.

¶ **Idua.** Nouitia que sponte se ingerit actibus p̄fessarū p hoc censetur professa. et est casus multum nō. et declaratur vt. j. dicitur. primo soluitur dubiū. secundo solutionē ampliat. ibi. licet. **¶** Nota pmo q vidua potest intrare monasteriū vt sit monialis nō tamē cōsecrabitur vt alie virgines. vt in. d. c. deuo. xx. q. j. **¶** Que est autē ratio diuersitatis inter ep̄m et viduam monialem in eo q is qui habuit vxorē et etiā concubinam post solutū matrimoniū potest p̄moueri in ep̄m et consecrari. vt i. c. fraternitas. l. xxiij. di. vidua autem ingressa monasteriū nō consecratur vide bonā glo. in. c. acutius. xxvj. di. que ponit rationem diuersitatis. vide etiā ad mām bo. glo. i. c. vidue. xxvj. q. j. **¶** Nota q nō semp in dependentibus a conscientia et ab aīo alicuius statuitur iuramento illius. in cōtrarium tamē facit. c. si vero. el. ij. j. d. senten. excom. et c. significasti. j. de homi. sed dic q vbi certa p̄sumptio extrinseca cōiecturat animum nō statuitur iuramento in cōtrariū i p̄iudiciū alterius. et ita loquitur hic quod tene menti. **¶** In contra-rio vero non erat ingens p̄sumptio animi declaratiua. vnde cū animus probari nō potest statuitur iuramento illius de cuius facto agitur. et vide ad hoc bo. glo. in de. j. de pe. in. x. cōmode. **¶** In glo. ij. i. fi. de multiplici velo qd imponit mulieribus intrātibz religionem. vide bo. glo. xx. q. j. in. 6. velamē et in quantum glo. hic dicit q vidua potest sibi met imponere velum cōuersionis intelligo cōsentienti bus illis qui possunt eaz incorporare religioni. ad

hoc quod nō. in. c. p̄correctum. j. eo. ti. et dicit veluz cōuersionis qd imponitur conuersis seu professis. vnde cum in prin. littera facit mentionem de velo conuersionis. postea subdit q inter velatas ista vidua obtulit se. et sic videtur intelligere de velo professionis. id est qd datur ingredientibus religionē tempore professionis. **¶** In glo. in. x. oblationem ibi forte velare offerunt. ex his verbis glo. colligit intellectus ad tex. q ista vidua censetur esse professa per illam oblationem quā fecit cū alijs velatis quoniam illa oblatio ex consuetudine loci competebat p̄fessis dūtaxat. et sic ingerendo se actui p̄fessarum videtur tacite profiteri. et pro hoc intellectu glo. ad ducit simile in ea que sponte recipit habitum p̄fessarum. p h̄ enim p̄sumit q voluit p̄fiteri. vt in. c. ad nostram. j. eo. Jo. an. sequendo hunc intellectū latius exordiendo dicit q vbiq; nouitius se ingerit acabus p̄fessorū censetur professus si p̄seuerauit triduo. ar. in. d. c. ad nostram. qd dicit procedere siue ille actus pertineat ad p̄fessos de iure cōmuni siue ex statuto vel consuetudine vt hic. **¶** Ex quo inferitur q si nouitius vna cum alijs p̄fessis interfuit electioni vel alijs actibus capitularibus censetur professus quia nouitij non debent inter esse capitulo cum p̄fessis. vt in. c. ex eo. in. fi. de electio. li. vj. secus dicit si non nouitius immisceret se actibus p̄fessorum. pone enī q clericus secularis vel laicus de facto vna cū p̄fessis exercet actū solum p̄fessis conuenientē. certe per hoc non iudicabitur professus qz cessant ille coniecture sed in nouitio qui scienter ac sponte ingessit se huiusmodi actibus. aliud est dicendū propter primaz p̄sumptionem qz intrauit monasterium vt p̄barer regulā et sic potest concordari varia opi. quā ponit h̄ Inn. **¶** Concludo ergo q ad hoc vt p̄ exercitium huiusmodi actuum quis dicatur profiteri requiruntur plura. **¶** Primo q sit nouitius. id est q intrauit monasteriū animo vt efficeret religiosus. **¶** Secundo q sciat illuz actum pertinere ad p̄fessos t̄m. nam data ignorantia cessat p̄sumptio. **¶** Tertio requirit q se sponte ingesserit secus si per metum. vt in. c. j. qd me. cā. **¶** Quarto q p̄seuerauerit postmodū triduo in eo proposito. et hoc videtur requirere Jo. an. argu. c. ad nostram. j. eo. vbi dicit q assumptio habitus p̄fessorum inducit p̄fessionē cum p̄seuerantia tridui. ergo eadem rō est in casu nostro. sed do. Inf. dicit q in casu huius. c. non requirit p̄seuerantia tridui. vnde in eo fit nulla mentio. sed procedit tex. quādo duo cōcurrunt videlicet assumptio habitus p̄fessorum et exercitium habitus conuenientis p̄fessis. vnde h̄ duo simul iūcta sufficiūt per se absq; p̄seuerantia tridui. sed dictū Jo. an. pcederet vbi concurreret alterum t̄m. et iste intellectus multum mihi placet. tum qz cōgruit littere. tum qz ingressio nō debet minus operari suscepto prius habitu qz p̄seuerantia tridui. **¶** Et qz duo vincula sunt forti ora qz vnū. l. fi. C. de adop. et in. c. j. de treu. et pa. et fm hūc intellectū d̄z tex. intelligi de velo qd dat p̄fessis. et ex his habes declaratum intellectum huius c. qd nō. et vide quod dixi in. c. ij. de testa.

¶annes. Monachus temere ad aliud monasterium transire vel peculium habere non potest. prima decisa consultatio. scda rursus ibi. pñti. que duo facit. pmo phibet. scdo si contra fiat corrigi precipit. ibi. sed si.

¶Nota primo qd etiam in rebus honestis in se quis temere agit unde licet monachus possit intrare monasterium aliud aliis. si tñ temere facit. qz non bono zelo hoc sibi interdicit. **¶**Nota scdo qd monachus obligatur monasterio ubi ab initio intrauit nec potest ad libitum deserere monasterium et aliud intrare. **¶**Nota tertio qd abbas potest repetere monachum suum etiam si sit in alio monasterio. et clarius probat. ex. q. iij. in. c. monachum. et. xvij. q. ij. c. abbates.

¶Quarto no. ibi. competentem coactionem. qd abbas habet coactionem in monachos suos et qd coactio monachorum primo loco spectat ad abbatem. unde non mandatur hic ut iste episcopus qui fecit consultationem puniret istos temere transeuntes sed ut reddat suis abbatibus et ab eis coarcentur. ad hoc vide qd leg. no. in. c. quanto. de offi. ordi. plenissime dicit in. c. si quis contra clericum. de fo. compe. in repet. **¶**Ultimo nota qd solus abbas habet corrigere monachos suos nec tenetur requirere consilium seu consensum capituli. Et contra hoc oppo. de. c. reprehensibilis. de appella. ubi fit mentio de. c. in correctione monachi. sed dicit Jo. an. qd ibi non capitur capitulum pro collegio sed pro loco ubi fit correctio regule vel intelligitur de capitulo generali non autem de conventuali. **¶**Nec ob. si dicatur qd episcopus qui est maior platus non corrigit clericos suos sine consensu capituli. ut in. c. novit. et. c. quanto. j. de his que fi. a prela. et. xv. q. vij. c. episcopus nullus. nam finem eum si procedit ex dispositione regule que est approbata per papam sicut videmus qd episcopus ex consuetudine potest solus corrigere clericos. ut in. c. iij. de consue. li. vj. qd et potest episcopus ex consuetudine potest abbas virtute regule. nam ex tenore regule tota potestas monasterii est penes abbatem et vide bo. rex. in. c. nullam. xvij. q. ij. sed ego recolo me legisse opi. hosti. quam recitat Jo. an. hic. nec repugnat. c. j. de censu. li. vj. i. nouella que habet qd si abbas est nimis seuerus in corrigendo tunc debet adhibere capitulum. et ad hoc allegabat rex. in. d. c. reprehensibilis. et no. hunc intellectum alio tñ iure non probatur.

¶Sed quero qd hic reprobat peculium in monacho. qd dicitur peculium quo ad hoc. Jo. dicit Jo. an. qd illud dicitur peculium in monacho qd habet ignorante superiore suo vel habet animum qd ad libitum seu iussu superioris non restitueret qd latius no. in. c. cum ad monasterium. j. de sta. reg. et nota hoc. qd multi decipiuntur. nam non dicitur religiosus habere proprium si habet administrationem alicuius peculij permittente superiore. nam et seruus non habet proprium. xij. q. ij. illud. et tamen potest habere peculium non solum domino expresse concedente sed sciēte et non contradicente. ut in. l. qd tuberōis. ff. de pecul. et ad idem. c. insinuante. j. qui de. vel vouē. ubi no. Inno. abbatem posse concedere monacho ut habeat usufructum certarum rerum in suas necessitates conuertendum. et per Bar. in auē. ingressi. C. de sac. sanc. ecclie. nam talis potest equiparari abbati qui licet non habeat proprium. liij. di. in. c. abbati

tamen habet administrationem bonorum spectantium ad monasterium. et ita iste ex permissione abbatis potest habere administrationem certarum rerum spectantium ad monasterium. Et vide no. q. qua format Jo. an. in regula non est obligatorium. de re. iur. li. vj. in mercu. ubi concludit valere statutum monasterij ut per indumentum et alijs necessarijs recipiat quod monachorum. x. de quo dicitur ut ibi per eum. Scire debes qd Jo. an. commentauit hanc decretalem et omnes que incipiunt Jo. et multa ponit que non cadunt hic. querit enim quid si monachus eligatur in papam inuito abbate suo. remittit se ad no. i. c. quam sit. xvij. q. iij. sed si in papam eligatur exoratus dicit qd papa debet reddere debitum exori nec per hoc vitatur electio. de quo vide glo. in. c. si papa. xl. di. **¶**Ultimo oppo. cum Jo. an. et vide qd transire possit monachus de monasterio in monasterium quia istud non est apostatare. ut in. c. ex parte. de temp. or. nec debet prohiberi cum tam in secundo quam in primo tria substantialia obseruent. de quibus in. c. cum ad monasterium. de sta. regu. in fi. ergo non refert si hic vel ibi moretur nec refert quid de copollentibus fiat. ut in. c. in his de. x. sig. **¶**Sol. licet non dicatur verus apostata quo ad penas. ut in. c. ij. ne de. vl. mo. li. vj. tamen large apostata est ut ibi no. licet religiones diuerse sint licet conueniant quo ad substantialia regule religiones permittit. et. lxxvij. di. c. j. nec ob. qd in prima et in secunda seruat regulam quia licet non sit preuaricator in substantialibus regule tamen quo ad obedientiam sic quia tenetur abbati. ut i. c. sicut. de iureiur. et per hoc patet qd nec ad aliam eiusdem ordinis transire potest. conuersus autem est obligatus professio in genere. j. eo. c. consultationi. et. c. non solum. et. c. constitutus. li. vj. **¶**Oppo. de eo qd hic dicit qd monachus non potest habere peculium. et. istam etiam opi. vide hic per eum quomodo intelligatur quia spiritualia sine temporalibus diu esse non possunt. j. q. iij. si quis obiecerit. et vide hic per eum qd peculium prohibetur in clerico.

¶Uia in insulis. Vario modo intelligitur si habito respectu ad mentem littere sic potest sum mari. Ubi est dura congregatio vel religio requiritur in proficiente plena pubertas. s. tps. xvij. annorum. et tñ singu. primo ponitur rō. secundo prohibitio ibi prohibemus. **¶**Nota primo qd in omni insula videtur dura congregatio religiosorum. nam text. iste non distinguit inter insulas sed generaliter loquitur ideo generaliter est intelligendus. xix. di. si romarum. et dicitur insula quilibet locus mari circumdatus. an hoc sit verum indistincte. j. dices. **¶**Scdo no. qd appellatione puerorum veniunt illi qui sunt minores xvij. annis. dicit tñ qd proprie dicuntur pueri usque ad xij. annum. nam abinde incipit adolescentia et appellantur adolescentes usque ad. xxv. annum. et vide ad materiam bo. glo. in proemio. vj. li. que distinguit omnes etates hominis. et ad istum tex. potest rñderi dupliciter. primo qd improprie ponitur verbum pueri. et alludit vocabulo quondam locorum. vel dic qd loquitur de plena pubertate. nam plena pubertas durat usque ad

xxij. annū. vt in l. mella. ff. d. ali. et ciba. le. vbi. tex. no. fauore alimentorū disponit qd si alicui reliquūf alimenta vsq; ad pubertatē intelligit de plena pubertate idem statuit in adoptione. d. enī adoptas maior eē adoptato. xviij. annis. et sic excedere adoptatum in plena pubertate. vt insti. de adop. §. minorē. Sed op. cōtra tex. nā in multis insulis nō est durior cōgregatio q̄ in alijs locis. et pone exemplū in ciuitate venetiay. So. dicit Jo. an. qd quantū potuit inuestigare nūq; reperit qd istud. c. seruaret in aliqua insula. vnde dicūt pleriq; arguendo a rōne littere qd si in insula nō est durior cōgregatio q̄ alibi nō habet locū dispositio huius. c. et si in alijs locis ab insulis eē durior cōgregatio tūc h̄z locū dispositio huius tex. vnde p̄e. dixit hic qd apud minores et predicatorēs sit dura cōgregatio d. obseruari qd hic dicit qd mihi satis placet. nam quelibet disposino debet ampliari et restringi ad limites rōis expresse etiam si verba nō patiant. vt in l. adigere. §. quāuis. ff. de iure pa. et in l. cūz pater. §. dulcissimi. de lega. ij. et in l. pater. §. fundum. ff. de lega. iij. facit. c. cum dilecta. de confir. vii. vel inuti. et bonus tex. i. regula si. de reg. iur. li. vj. et qd no. Bart. in l. item queritur. §. qui impleto. ff. loca. vnde cūz iste tex. fundat se super dura cōgregatione q̄ erat in insulis. ergo vbi est dura cōgregatio ibi d. habere locū dispositio huius tex. qd papa nō intendit prouidere locis sed personis. et forte tex. loquit qd vnicus locus solitarius est mari circūdatus et territorio angustatus. nō autē credo hic papam intellexisse de insulis maioribus vt de insula anglie siclicie cypri et aphrice que sunt ita ample vt nulla prorsus sit differentia inter alias puincias et h̄mōi insulas imo sunt iocundiores in fructibus et fertilitate terre. et hunc tex. seruant hodie cartusienēs. et credo si memini qd nō recipiunt ad professionē ante. xx. annū. Quero nunquid professio facta cōtra prohibitionē huius. c. sit nulla. Host. videt dicere qd sic dicit enī notandū ex tex. pape potentiaz. nā potest impedire pfessionis obligationē. et sic simpliciter trāscunt ceteri doc. ego tamē puto qd si papa exprimeret in cōstitutione qd professio aliter facta eēt nulla qd tunc standū esset verbis statuti. qd papa p. bono publico et vt euitent pericula animarū potest impedire oblationem professionis. sicut videm⁹ in simili qd in multis casibus impedit obligationē m̄imonialē. et vt no. in. c. super eo. de cognat. spi. et qd no. in. c. vnico. de voto. li. vj. sed cum hic expresse non annullet professionē sed simpliciter phibet pfessionē nō recipi credo qd nō impedit virtus pfessionis qm̄ hic prouisio principaliter cōcernit fauorem iporūz pfitentium qui possunt renūciare fauori eorū. pro hoc vide bo. tex. et quasi expressum in. c. ad aplicā. j. co. vbi patet qd nō solum papa sed etiaz regula phibet professionem fieri ante annū prohibitionis. et tamē professio in cōtrariū facta tenet. licet abbates recipientes talem pfessionē sūt puniendi. Itē cum hec obligatio queratur deo per ministeriū abbas nō impeditur ex simplici prohibitione constitutionis humane. Lape instantiam in prohibitionē

matrimonij carnalis. nā ex simplici phibitione nō impeditur vinculum matrimonij. licet cōtrahētes veniant puniendi ex transgressionē precepti cum prohibitio nō habet perpetuā prohibitionis causā sed temporalem. vt probat. j. de ma. cōtra. §. inter ec. per totū. et vide ad predicta bo. glo. in. c. tua. de spon. duo. et per hoc patet responsio ad. l. nō dubiū C. de legi. et ad regulā que cōtra ius. de reg. iur. li. vj. vlt. talis professio obligabit religioni i genere. vt in simili obseruat in. c. nō solum. et c. cōstituti onem. j. co. ti. li. vj. sed primum dictū plus placet. qd in mendicantibus cōstitutis speciale in. d. c. non solum. et in odiū cōtrauentiū statuit ibi papa qd receptus ad professionem cōtra illā puissionē tātū obligatur religioni in genere. si ergo non sic prouideret fuisset obligatus in specie.

¶ Non est. Si cisterciensis sine licentia sui abbatis ad aliud monasteriū transit ad propriū monasteriū regredi cogit. primo exordij. secūdo mādātū ibi vniuersitati. tercio aliud mādātū. ibi. et si hi qui Nota pmo ibi vniuersitati iuncta superscriptione. qd oēs plati alicuius puincie p̄stituunt vniuersitatē. et fac hoc p. nationib⁹ que cōgregant in cōcilio generali vt quelibet natio dicat cōstituere vniuersitatē. qd alē dixi qd ad instar vniuersitatis valebat quicquid maior ps nationis faciebat. nā si cōsiderant vt singuli nō sufficeret maior ps vt no. in. c. cū omnes. d. cōstit. sed postmodū nationes oēs sūt cōiuncte constitunt vniuersitatē vniuersalē vel generalē tot⁹ eclesie sicut in fili no. Bar. in l. si. ff. de colle. illi. hic videmus qd plati prouincie cōgregant. et cōstituūt cōciliū puinciale. vt in. c. sicut. j. de accu. et vide qd no. Inno. in. c. graue. de preben. Nota secūdo ibi monachos vlt cōuersos. qd cōuersi differūt a monachis q̄ cōuersi p̄stent regulam. differūt etiā ab oblatis. vnde pprie oblati dicūt qui dedicat se et sua monasterio habitu nō mutato. cōuersi dicuntur qui obulerunt se et sua mutando habitu sunt tamē seculares qd nō pmouent ad ordines. monachi dicūt illi qui et habitu mutant et ad ordines pmouent tū olim monachi nō erant clerici. vt in l. generaliter. C. de epi. et cler. canonizata. xvj. q. j. c. generaliter. et vide ad p̄dicta qd no. Jo. de lig. in de. j. d. deci. Itē no. qd monachi et pueri sūt astricti monasterio vbi pfessionē fecerūt ita qd sine licentia abbatis illius monasterij nō p̄st ad alia monasteria vel ecclesias cōuolare. et vide glo. sin. xxvij. q. j. vt lex cōtinētie que dicit qd isti cōuersi et oblati astringuntur monasterio magi q̄ monachi. vñ etiā cā artionis vite nō p̄st transire ad alia monasteria q̄ petat licentia a suo supiore qd efficiunt q̄ si serui monasterij. qd sin. no. et dic vt ibi no. Ultimo no. qd plati ad instantiā abbatū tenēt cōpellere monachos vt redeant ad pria monasteria. p̄st qd in h̄ abbatēs iplos rare auxiliū platorū. vnde vbiq; monach⁹ vagat potest per suū abbatē vendicari. xviij. q. ij. in. c. ab bates. Sed quero p. declaratione iſe qualis sit intelligendū qd monachi nō debeāt recipi per ep̄atus et. Sol. Inno. intellexit multum stricte vt etiam

ad hospitium si recipiatur sine licentia suorum superiorum quod non placet. **H**ost. nec ceteri doctoribus per istam litteram in si. ibi celeriter. et. q. vide solū. phibere diuturnā moram. **D**ic ergo q. littera debet intelligi q. non debet recipi ad professionem in alijs monasterijs vt diu ibi morantur nec etiā p. ecclesias seculares. nāz religiosus nullū beneficiū acceptare pōt sine licentia sui superioris nec sufficit in hoc cōsensu epi. lviij. di. c. j. et ij. imo glo. mirabilis alibi tenuit q. nec papatui potest p. sentire q. vice dei habet abbatē sup. caput suū et sic nō h. velle v. nolle sed eius voluntas depēdet a superiore. vt in. c. si religiosus. et. c. quorundā. d. ele. li. vj. et vide glo. p. alle. in. c. q. sit. xviij. q. ij. vide etiā glo. in. c. cū pastor. ij. q. vij. q. ponit casum spēalez vt epi possit inuito abbate aliquē monachū recipere in cubiculariū qd an sit verū dic vt ibi no. **I**n gl. j. ibi. nō regitur ordo artior. vult ergo glo. q. ordo cisterciensiu sit artior alijs religionib. qd nō placet. **H**ost. nā ordo cartusienū ē strictior et idē dicit pleris q. alijs quos discrete tacere voluit. **P**bi. dicit etia q. ordo minor ē artior. **E**t in si. glo. no. bene hanc glo. in eo q. vult religiosū posse transire ad equales religionē habita licentia ipsius abbatis dūmodo iusta causa subsit. et idem tenet glo. in. c. cum singula. de preben. lib. vj. sed **I**nno. in. c. si. de renund. dicit requirendam dispensationem episcopi. et fm euz dispensatio episcopi sufficit si velit quis transire ad equalē siue ad laxiorem iusta de cā et no. hoc vltimū. et idē tenet in. c. significatum. j. e. et facit ibi tex. in ar. idē firmat in. c. dilectus. d. de temp. or. et vide in hoc qd no. **I**no. an. in. d. c. cū singula. in nouella. **E**t cōcludendo mām pōt sic distingui. q. aut religiosus vult transire ad religionē strictiorem et sufficit tūc petere licentiā sui abbatis. **D**e quo dic vt plenius le. et no. in. c. licet. j. eo. aut vult transire ad religionē equalē. et sunt opi. si sine causa puto q. non possit etiā cū licentia sui epi. si ex cā placet mihi dicitū huius glo. ar. huius tex. et in. c. statuim. xij. q. vltima. cauti. cēt tū habere dispensationē epi. aut vult transire ad laxiorem et si sine cā sol. papa dispensat fm glo. d. c. cum singula. sed puto q. qd ad decem nō sufficeret licētia pape causa cessante. ar. eius qd no. gl. in. c. nō est. j. d. voto. si xō subest causa tenet **I**nno. vt. d. dictū ē epm posse dispensare. que opi. satis placet. ar. c. nō mediocriter. de cōse. di. v. vbi **I**hiero. dicit no. illos peccare qui necessaria corpori ppter abstinentiaz detrahunt. et dicit tales offerre rapinā in holocaustū qd aut somni penuria aut egestate nimia aut cibo penuria corpus macerāt p. debito. et sic vbi religiosus ppter debilitatē vel corporis cōplexionē nō pōt pati austeritatē illius religionis ad quā se primo cōtulit licite dispensat per epm vt possit intrare religionē laxiorem. facit. c. non cogant. xij. di. q. d. do. **A**n. hic dicat q. si cā non extigit celeritatē recurrendū ē ad papā sed cā vrgente poterit epi dispensare. sed primū vt dixi plus placet. **A**lie gl. sunt faciles.

Habitu nostram. **A**nno. xiiij. annis per professionem religioni nō obligatur. idem in maio-

re qui sine probatione suscepit habitū p. fessorū quē dimisit infra tridui. vel sic. **P**rofessio facta añ. xiiij. annum nō obligat. post. xiiij. vero si sit per suspensionem habitus p. fessorū etiā nō obligat nisi detur perseverantia tridui. prima pars narrat factū. secunda dat iudicē. ibi quo circa. **I**no. primo q. masculus nō pōt se obligare religioni ante. xiiij. annū cōpletum. nā quēadmodū ante pubertatē nō pōt cōtrahere matrimoniū carnale. vt in. c. puberes. de despon. impu. ita nec obligare se ad illud quasi matrimoniū spirituale. et est vnus casus in q. nō valet votum emissum ante pubertatē. de alijs votis dicit i. c. scripture. j. de voto. **I**no. secūdo q. seductus ad intrandū religionē nō potest ad inuolundū ingressum allegare seductionem. et hoc iō q. illa seductio est bona cū inuitetur quis ad meliorem vitam. vt in. c. cum dilecti. qd metus cā. facit. c. dudum. et qd ibi no. j. de cōuer. cōiuga. et tenet **H**ic **H**ost. nō esse reprobātū q. religiosi seducant seu inducant alios ad religionē. puto tamē q. non debet ita fieri seductio blādīs verbis vt postea sequat saluti dispendiū. facit tex. in. c. nō solū. eo. ti. lib. vj. vnde beatus **B**enedict. pcepit omnia dura regle p. dicenda. **I**no. ex tex. ibi. ab impetitiōe. et. q. religiosi pnt petere illos qui apud eos fecerūt p. fessionē licet modico tpe in religionē pmanerint. p. b. xviij. q. ij. in. c. abbates. **E**t ultimo no. q. p. fessio q. sit tacite p. suspensionē habitū p. fessorū nō obligat immediate religioni si requirit p. seuerantia tridui. **I**n circa h. q. nō nūqd i. omni voto requiratur p. seuerantia tridui. **I**nno. videt velle q. speciale sit in voto p. fessionis. tum q. ibi requirit p. cedēs p. batio. tuz q. agitur de maiori piculo. tamē subtiliter aduerte q. nulla videt differentia in hoc inter votū religionis et alia vota. nā tex. iste nō loquit de voto x. bali si de eo qd tacite sit p. suspensionē habitū p. fessorū. vñ q. pōt dubitari q. aio fiat talis habitus susceptio. iō iura voluerunt p. fignere terminū triū dierū si in p. fessione x. bali nulla requirit p. seuerantia tridui quē admodū nec in alijs votis. vt p. baf in. c. cōstitutio. nē. in. d. j. j. e. ti. li. vj. facit. l. ij. ff. d. polli. **E**t scias q. p. fessio tacita qñq. inducit p. delationē habitū in distincti. dūmodo potest p. annū si talis p. fessio tāta obligat illi religioni in specie. vt in de. eos. eo. ti. qñq. sit professio tacita per suspensionē habitū p. fessorum que inducitur quattuor cōcurrentib. p. mo debet eē habitus distinctus ab habitu nouitiorum. scdo q. sciens qd receperit illū habitū. tertio q. sponte. quarto q. p. seueret triduo. et talis p. fessio nō obligat illi religioni in specie si in genere q. pōt transire ad aliam religionē etiā laxiorem. vt probat in. d. j. j. et facit tex. j. c. p. xi. et doc. excipiunt hic duos casus in quibus nō requirit p. seuerantia tridui. **P**rimo si in infirmitate qd recipit habitū p. fessorū. nā tūc videtur deliberate suscepisse habitū. al legat. c. sic. el. ij. j. eo. **S**cdo casus qñ pri. vouit qd intrare religionē et deinū intrat recipiēdo incōtinēti habitū p. fessorū. nā videt deliberate fecisse. **S**z ego dubito d. vtroq. cāu p. illb. c. p. stōem. vbi ponit ius nouum circa istā tacitā p. fessionē. et ad b. vt obliget

requirunt illa quatuor de quibus. s. et potius putaretur requiri perseverantiam tridui in infirmitate quam tunc sanitatis cum turbetur propter molestiam morbi. ar. bo. in. l. cum anti quitas. C. de testa. **In glo. ij. in fi. no. conclusionē glo. et idē no. glo. in. c. cum in cunctis. s. de elect. vbi no. de hoc et vide archi. in. c. si annū. de iudi. li. vj. vbi dicitur quod regulariter annus debet esse cōpletus nisi aliud iure caueat. In dubio tamen vbi dubitatur quod ius senserit satis potest teneri opus huius glo. et vide ad hoc bo. glo. in de. generalē. de eta. et qua. **In glo. fi. in fi. hodie hoc est declaratum in. d. c. constitutionē i. s. fi. vnde non potest esse speciale in pueris sed generaliter ob tinet vbi sine probatione quis suscepit habitum professio rum nisi detur perseverantia tridui. non obligat re ligioni etiam in genere. hec tamen videntur limitanda secundum ea que dicuntur in. c. postulasti. j. eo.****

Super eo. Qui recipit habitum pro fessorum vbi distincti sunt habitus compellit ibi vel alibi esse religiosus sed si recipit habitum noviorum potest ad seculum redire. **Lois diuisio.** scda ibi. rñdemus. que distinguit inter professos et novitios. **Mo. primo** quod religiosus non potest sequi beneficium in ecclesia seculari. **Mo. scdo** quod ha bitus novitiorum non obligat ingressum quatuordecim te pore steterit in religione. ad h. de. eos. et quod ibi no. eo. ti. **Mo. tertio** quod professio quod inducit per susceptio nem habitus professorum non obligat illi religioni in spe cie sed potest transire ad aliam religionem laxiorem. et ita intellige hunc tex. et latius probatur in. c. constitutionē j. eo. li. vj. si enim professio fuisset hic expressa non licuisset intrare religionem laxiorem dispensatiue put dixi i. c. no. est. s. eo. **Mo. contra tex. et videtur** quod religio sus possit assumi in prelatus ecclesie secularis. vt in. d. c. quod dei. j. de sta. re. et in. c. j. xvij. q. j. **Sol.** dicunt doc. quod contraria procedunt dispensatiue sed de iure co muni non est licitum vt hic. et de hoc dic melius vt dicetur in. d. c. quod dei. et ad istum tex. potest dici quod loquitur de be neficiis simplicibus obtinendis in ecclesiis secularibus. nam talia beneficia non potest religiosus habere etiam dispensatiue. ad hoc solet allegari iste tex. et vi de glo. in. c. quoruāda. lxxij. di. q. dicit monachum non posse habere canonicatum in ecclesia seculari sed pos sit ibi esse episcopus. vt in. d. c. vno. sed propter bonum cure il lud admittit quod causa cessat in beneficiis simplicibus. vt no. in. d. c. quod dei. **Scdo queritur** quod tex. hic di citur quod isti cistercienses nolunt seruare austeritatem reli gionis. et pone quod aliquis intrauit religionem vbi non seruabat regula antiquius instituta. demum refor mat monasterium. nunquid is qui fuit ingressus dis solutionis tunc possit compelli ad obseruantiam regule reformate. quod subtilis est et quotidiana. **Inno.** po nit hic duas opi. prima vt distinguatur inter discretum et indiscretum vt discretus compellatur quia potuit hoc cogitare euenire posse. ar. in. l. si quis domus. ff. loca. si indiscretus puta puer vel mulier non compellitur ibi esse sed poterit intrare religionem laxiorem secundum quod erat illa quam intrauit tunc ingressus. ar. h. scda opi. q. videtur placere **Inno.** et vt compellatur ibi esse non distinguendo inter discretum et indiscretum. mouetur enim tali ratione. aut enim a principio intrauit dei indistinctu et

non debet posse allegare quod non vult obseruare regu lam reformatam. aut dicit se intrasse non bono animo sed vt viueret secundum regulam vigentem ibi et non debet audiri tanquam allegans turpitudinem suam. argu. in. c. inter dile ctos. de si. instru. fateatur tamen quod si esset ita delicatus quod non potest seruare regulam reformatam quod permittit intrare regulam laxiorem. ar. hic et in. c. significatum. j. eo. et de hac materia vide per hosti. in summa in ti. de voto. in. s. vtrum. et s. p. que. in. x. quod si. vbi concludit quod si igre diens erat iurisperitus compellitur ibi esse quod presumitur ser uisse qualiter regule antiquius institute. Aut non erat iurisperitus et tunc si fuit sibi regula lecta ante professionem vel postea et ipse noluit se obligare nisi ad obseruandam regulam quam ibi vigeat et non compellitur ibi esse sed poterit intrare laxiorem religionem. aut nihil re spondit vel fuit professus regulam simpliciter et tunc ob ligatur ad obseruantiam regule reformate nisi vt dixi esset impotens ad illius obseruantiam. hec omnia videntur sane procedere quod ad ecclesiam militarem que non iudi cat de occultis sed respectu dei et sic in foro peniten tie puto aduertendum intentionem istius ingressi. nam votum omnino debet esse voluntarium. in. c. licet. j. de vo to. et xxij. q. j. integritas. id est si quis non habuit animum se obligandi nisi respectu regule que ibi obseruabatur non puto quod apud deum iste sit obligatus. maxime quod tria tamen sunt substantialia regule seu professionis. vt in. c. cum ad monasterium. j. de sta. re. reliqua sunt acci dentalia et ordinata ad finem illorum trium. vt no. in. c. io annes. s. eo. vnde si per tantum tempus de cuius initio non est memoria aliqua accidentalium regule non fuerunt in isto monasterio seruata satis potuit ingrediens co gitare quod ex aliqua causa illud puerit cum ista accide talia possint abesse et adesse stante religione in illis tribus substantialibus. vnde saltem antequam regula refor metur per superiorem illi qui fuerunt ingressi tempo re quo remissius ibi vivebat non videntur peccare. et ita consuluit dominus meo do. **Car.** vt dicit in. c. cum ad monasterium. pale. facit ad predicta. c. tua. j. de spon. **Ultimo** quero circa predicta nunquid maior pars conueniens possit reformare regulam antiquius institutam inuita minore parte. **Inno.** dicit quod sic. imo plus sentit scilicet quod maior pars possit facere statutum artando singulos ad strictiorem regulam quam fuerat antiquitus instituta. licet enim secundum eum possit maior pars mutare religionem inuita minore parte. vt no. in. c. pe. s. quod me. ca. non tamen stante religione po test indicare vitam austeriorem. et de hoc secundo videtur multum dubitare do. **Met.** quod hec austeri tas nouiter indicta concernit illos de religione vt sin gulos et non vt vniuersos. et sic non videtur quod stri ctior modus viuendi potest indicari per maiorem par tem inuita minore parte. sed tu vide glo. in regula quod omnes. de regu. iur. li. vj. que format questi onem in papa. nunquid papa potest indicare stri ctorem vitam religionis quam eorum regula exigat. et concludit quod sic cum non possunt religiosi resiste re etiam semel eorum voluntatem transulerunt in superio rem. et hoc videtur probari. in. c. vnico. de sta. re. li. vj. vbi monialibus fuit indictum vt non possint aliquo cau exire clausuram monasterij quod non erat de regula. et idem

posset hodie papa facere in monachis licet videat
durū. vt no. Jo. an. in. c. iohannes. s. e. s. vide glo. i
ptariū in. c. gesta. lxxiii. di. puro opi. Inno. satis
pcedere et plus existimo q̄ solus abbas hoc possit
per id qd̄ habet in regula. nā quātūq̄ durū p̄
cipiat p̄ abbatē nō valet monach⁹ resistere dūmo
do id sit licitū et implebile. **In glo. si. in fi. no. gl.**
et vide qd̄ no. in. c. legē. liij. di. Jo. An. dicit in hoc
standū cōsuetudini monachorū et mandato regule
sed ego quātū potui p̄cipere ex tenore regule nō ē
de substantia vt quis p̄bet regulā in habitu regu
lari sed in habitu pprio. vnde solū post p̄fessionē
mandat ingressū indui habitū regularem. p̄fectu
do q̄rūdā religiosorū habet oppositū q̄ fati videtur
laudabilis et obseruanda vbi viger talis p̄fuctudo

¶ Anē. Si canonic⁹ regularis sit mona
chus aut strictioris religionis et redire cō
pellit. vel ad idē sic. Canonic⁹ regularis pōt effici
monachus si religio ad quā transit est strictior sua
alī secus. et est tex. no. Diuidit. nā primo narrat fa
ctū. qd̄ secūdo distinguēdo diffinit. ibi. id tūc **Mo**
ta primo ex tex. ibi refugiant iūcto. x. p̄mittas q̄ re
ligiosus fugiens a monasterio et transiens ad aliū
cā artioris vite nō cōpellit redire ad primū mona
steriū. et sic facit i. ar. sin. iste tex. q̄ licet a p̄cipio de
beat peti licentia ppriū prelatus si tūc nō peti ex h̄ so
lū non reuocat ingressus scd̄i monasterij et nescio
alibi ita exp̄sum. in glo. no. in. c. mandam. xix. q.
iiij. dixit q̄ hoc. c. in hoc cōtinet dispensationē. et pro
hoc verbū p̄mittas. sed de materia dic vt lati⁹ dicā i
c. l. j. c. **¶ No.** q̄ canonic⁹ regulari nō pōt indistincte
effici monach⁹. oportet enī q̄ cōcurrat duo vt tene
at ingressus. primo q̄ nō faciat cā leuitatis. secūdo
q̄ monasteriū ad qd̄ transit sit artioris religionis.
¶ S. p̄dicta et p̄ tex. op. nam videt q̄ semp̄ debe
at tenere ingressus scd̄i monasterij cū canonici re
gulares inseruiant regule laxiori. vt dicit tex. c. qd̄
dei. de sta. reg. Jo. dicit Inno. q̄ ad validitatem in
gressus nō debem⁹ p̄siderare regulā antiquit⁹ insti
tutā s̄ modū viuendi de p̄fuit. vnde si monasteriū
scd̄m habet regulā strictiorē ab antiquo q̄ tūc de pre
senti in multis nō seruaf nō ē licitū transire d̄ vno
monasterio qd̄ h̄ regulā laxiorē bñ ibi seruata ad
scd̄m monasteriū vbi regula nō seruaf. et p̄ hoc fac
tex. hic dū dicit existit. et. oportet enī q̄ monasteri
um scd̄m existat de p̄fuit in maiori obseruantia qd̄ ē
verbū valde notabile et multi in hoc decipiunt ad
uertentes solū ad regulā vtriusq̄ monasterij anti
quitus institutā et nō ad modū viuendi de p̄fuit con
sistentē. et p̄ hoc facit rō naturalis. nā transitus est
p̄missus vt quis ducat vitā strictiorē q̄ p̄sumit tūc
morus spiritu dei. vt in. c. licet. j. e. et. xx. q. iiij. in. c.
j. si ergo in scd̄o monasterio nō ducit vitā strictiorē
q̄ in primo licet regula sit strictior nō videt transi
tus licitus q̄ videt iste moueri cā dissolutiois et nō
maioris religionis. et ex his habes primū intellectū
ad istū tex. **¶ Scd̄m intellectū sensu.** Guil. q̄ licet re
gula canonicorū sit laxior q̄ regula monachorū tūc
possibile ē q̄ p̄ cōstitutiones iporū eorū vita sit stricti

or. sicut est videre fm̄ cū in fratrib⁹ p̄dicatozib⁹ qui
licet habeat regulā augustini laxiorē regula bene
dicti tūc p̄ cōstitutiones suas intantū se artarūt vt eo
rū vita sit strictior vita monachorū. vñ putat q̄ trā
euntē p̄dicatores ad monasteriū monachorū non
euitant apostasiam. **Nec ob.** si dicat q̄ cōstitutiones
p̄nt tolli p̄ priam ipsorum p̄stitutionē. vt in regula
j. de re. iur. s̄ regula tolli nō pōt p̄ cōstitutionē. vt i
c. sicut. j. e. **¶ Nam fm̄ Jo. an.** satis est q̄ nō p̄nt tolli
ad hoc qd̄ le. et no. in. c. j. de sup. neg. pla. dic etia
clarius q̄ licet possit tolli tūc satis est q̄ de p̄fuit i pri
mo monasterio viuatur strictius. nam p̄pter stricti
orem vitā dūtaxat iura p̄mittūt transitū. que ratio
cessat qū in primo monasterio viuif strictius virtu
te regule et cōstitutionū. **¶ Et p̄dicta faciūt ad que
stionem quotidianam.** nūquid religiosus migrās
ad scd̄m monasteriū vbi remissius viuif habitum
eiusdē monasterij recipiēs pprio relicto incidat in
apostasiam ita vt sit excommunicat⁹. et per cōsequens
celebrando efficiat irregularis. **¶ Ex verbis supra p̄**
missis videtur dicendū q̄ sic. dum dicit p̄dicato
res nō euadere apostasiam. sed cōtrariū sentit Jo.
an. in. c. iohannes. s. e. vbi dicit q̄ non incurrit apo
stasiam maiorē que est indispensabilis iuxta ea q̄ ha
bent in. c. si. de apost. nec excommunicatiois vigore. c. ij
ne de. vel mo. li. vj. sed bene incurrit minorē apo
stasiam. q̄ certū est eū retrocedere a maiori statu et
priori. **¶ Et ex hoc potes colligere nota.** intellectū ad
d. c. ij. vt dimittes primū habitū incurris in senten
tiā canonis. secus si recipit habitū alteri⁹ religionis
licet laxioris. qd̄ enī sentit Jo. an. ibi in nouella. nā
tex. ibi loquit qū quis hoc facit cā vagationis que
cessat in isto qui intrauit aliā religionē. et pro hoc vi
detur tex. bo. iuncta glo. in. c. ex pte. de temp. or. et
p̄dicta bene no. **¶ Sed quero pro declaratiōe p̄di
ctorum.** pone q̄ religiosus existens in monasterio
vbi tamē seruatur regula vult intrare aliam religi
onē laxiorē vbi nō seruaf regula. ita q̄ habito re
spectu ad p̄ntem viuendi modū scd̄m monasteriū
qd̄ est religionis laxioris ducit vitā strictiorē nūqd̄
hoc sit licitū. **¶ Ex dictis Inno.** supius recitatis vide
tur inferendū q̄ sic. et hanc opi. tenent theologi fm̄
Jo. an. hanc opi. admittit ipe Jo. an. si nō est spes
reformationis primi monasterij vel si saltem in ea
dem puincia nō est aliqd̄ monasteriū eiusdē religi
onis vbi seruaf regula. nam hoc casu nō admittit
transit⁹ ad laxiorē religionē cū possit intrare i mo
nasteriū pprie religionis. qd̄ satis placet et vide ad
mām beatū Tho. in scd̄a scd̄e. q. vlti. ar. viij. **¶ Ulti
mo scias q̄ Jo. an.** tractat hic satis plene qōnez the
ologorū que religio dicatur melior et strictior. et tan
dē cōcludit q̄ de his subtilitatib⁹ nō habent curare
canoniste quo ad materiā nostrā. q̄ iura p̄mittunt
transitum non respectu maioris religionis seu me
lioris sed causa artioris vite. vnde presupposito q̄
secunda religio sit melior et fructuosior respectu fi
nis ramen si non viuatur ibi strictius non videtur
licitus transitus. p̄ hoc. c. licet p̄calle. et. c. virgies
xx. q. iiij. quod bene nota.

Ignificatum. *Minor. xiiij. annis profite- do non obligat religioni nisi factus maior ratur habuerit. In prima ponit consultatio. in se- cunda responsio. ibi. mandam. No. primo iun- ta glo. j. q. impubes intrans monasterium sine obla- tione parentum potest exire quicquid ante professionem fa- ctam. sed si fuit oblatus a parentibus non potest exire ante euentum pubertatis. et tene menti ad hoc istum tex. cum glo. et vide q. latius dixi in. c. ij. s. eo. ti.*
Nota secundo q. votum religionis emissum ante adue- tum pubertatis non obligat vouentem. et ex hoc colli- ge prateram quam habet ecclesia circa ea que sunt de iu- re diuino. nam votum est de iure diuino cum sit di- ctum in lege. Mouete et reddite. et. vt in. c. licet. j. d. voto et tunc ecclesia per constitutiones suas impedit vires voti et limitat etates. nam licet ecclesia non possit tolle- re ius diuinum. xxv. q. j. sunt quidam. potest tamen illud iter- prari seu distinguere sicut etiam facit in matrimonio ad hoc. c. j. de vo. li. vj. et p. Inno. in. c. que in ecclesia- rum. de cons. et per legistas. in. l. si. C. si contra ius vel yti. pub.
Nota tertio ibi. xiiij. annu complere- rit. et. q. ad validitatem professionis requiritur q. xiiij. annus sit completus. Et per hanc legem reprobat opi- bug. qui tenuit doli capace posse profiteri vt sicut malicia supplet etatem in matrimonio carnali. vt i. c. de illis. de despon. impu. ita dicit suppleri in professione sed contrarium est verum vt vides. ad idem in. c. ad infam. s. eo. nam de maiori prouidendo seu obligatione agitur in professione quam in matrimonio. hic videmus q. vbi est du- ra congregatio requiritur plena pubertas. i. tempus xvij. annorum. vt in. c. q. i. i. s. eo. de materia vi de glo. in. c. postulasti. j. eo. et. xx. q. j. in summa. et facit c. j. s. eo. ti. li. vj.
In glo. in. x. ratam habuit ibi etiam tacite. hodie hec opt. e. d. anata. p. c. j. eo. ti. li. vj. vbi dicit q. ad hoc vt professio facta in minori etate obli- get adueniente pubertate requiritur q. expresse illam professionem ratificet vel saltem perseueret per totum. xv. annu vbi habitus sunt idistincti et dic plenius vt ibi habetur.
In glo. si. in fi. Inno. intelligit tex. q. in minori etate q. fecit professionem. nam tunc de fa- cili secus dispensat vt possit intrare religionem laxio- rem. nec per hoc dispensat contra votum q. votum princi- paliter concernit illa tria substantialia regule que req- runtur in qualibet religione. q. debet intelligi q. iste allegat se non posse austeritate illius religionis obseruare.
Et no. semp hoc dictum q. cum istis iuueni- bus p. tentibus in pueritia seu ante plenam puberta- tem ecclesia de facili dispensat vt possint intrare religi- onem laxiore. nec per hoc dispensat contra votum q. votum principaliter concernit illa tria substantialia regule que re- quiruntur in qualibet religione. Sed idem Inno. i. c. dilectus. de temp. or. p. illu. tex. dixit etiam q. cum maio- re possit episcopus dispensare vt intret religionem laxio- rem et intellige causa subsistente. et sic quatenus iste tex. permittit ingressum vel transitum ad religionem laxiorem debet intelligi dispensatiue q. dispensatio fit ex causa leuiori cum minori. xxv. annis. q. cum maiori. et hoc idem tenuit hic abbas et sequitur Jo. an. quod no. et vide h. osti. in. c. non est. s. eo. vbi te-

nuit per istu. tex. q. etiam abbas potest dispensare vt monachus intret religionem laxiorem ex ca. sed de hoc dic vt plenius ibi dixi. vel intellige istu. tex. fm docto. in casu. c. constitutionem. j. eo. ti. li. vj. vt dicitur cu. professio fuit tacite facta p. susceptionem ha- bitus professorum. nam illa obligat religioni in genere et non in specie vt ibi. et iste intellectus e. clarior.

Elm virum. *Si filia minor. xii. annis a parentibus in monasterio tradita maior facta sponte ve- letur ad seculum redire non potest. vel aliter et sic. Si i. pubes etiam inuita a parentibus monasterio tradita factus maior sponte recipit habitum professorum ad se- culum amplius redire non potest. In prima ponit consultatio. in se. c. a. responsio. ibi. consultationi. tertio soluit contrarium ibi. nec obloquitur.*
Nota primo ex tex. de significato huius dictionis infra. q. q. con- iungit certo tempore. nam denotat imperfectionem. vnde is dicit infra annos discretionis constituitur qui adhuc non est adeptus annos discretionis vt q. ad- huc est impubes. Ex hoc et ex tex. no. q. discreto so- let puenire in pubertate et non ante. hoc tamen assumen- dum est fm subiecta materia. de q. vide bo. glo. xxvij. q. j. in. c. j.
Nota secundo q. paterna deuotio mul- tum operatur circa professionis actum vel obseruationem re- ligionis. de quo dic vt plenius dixi in. c. ij. s. eo. ti. z. c. proxi.
Nota tertio ibi euidenter praxisset. q. tacens habetur pro consentiente etiam vbi agitur de obligatione persone. q. intellige quando interuenit aliquis actus positivus vt hic in impositione veli. simile in de. j. de procura.
Et ex hoc et ex tex. no. q. ad inducendam professionem tacitam ex susceptione habitus professorum non requiritur q. expresse petat habitus. sed satis est q. accipiat sine contradictione. q. no.
Nota ibi q. non nisi in etate tex. satis nota- bile q. illud q. consuevit fieri in certa etate seu tempo- re si apparet factum et non constet de tempore vel etate presumitur factum in etate vel tempore consueto. sicut dicimus in simili q. si quis obligatur ad aliquod faci- dum et illud apparet factum presumitur factum ab eo q. ad hoc erat obligatus. p. hoc bonus tex. et ibi p. docto. in. l. ij. C. de ali. pu. prestan.
Et per hoc infero ad vnu notabilissimum dictum q. si constat de professio- ne alicuius et non de etate presumitur professio facta in etate legitima. ita q. alleganti defectum etatis incu- bit onus probandi. Contrarium tamen videtur tenere Jo. an. i. c. fraternitatem. de testi. vbi posuit illud dictum et dicit q. etas inest professioni. vnde volens proba- re professionem h. necesse probare etatem si negaret. s. contra eum videtur tex. hic. nam negabat h. etas.
Item optime facit. c. in presentia. de probat. et dic- ti latius ibi dico. et vide quod dixi in. c. j. s. eodem.
Item nota. q. ar. a contrario sensu licite forma- tum princeps huiusmodi argumento respondeat. pro hoc. c. cum apostolica. de his que sunt a prelati. et c. qualis. xxv. di. plene no. in. c. publicato. s. de ele. et per Bar. in. l. omnes populi. ff. de iusti. et iure.
Item nota tex. prima fronte mirabilem q. im- perium parentum impedit validitatem professio- nis in puella. et de hoc aliquid infra dicitur.

Ultimo no. ex fl. littere a p̄rio ar. optimū q̄ ante aduentū pubertatē cogit fili⁹ sequi iudiciū paternū circa religionis ingressū. et videt̄ tex. multū facere cōtra ea que dixi in. c. ij. s. c. et facit. c. p̄s. xx. q. ij. licet loquatur narrative. **I**n glo. j. in fi. nō intel gas glo. q̄ minor. xxv. annis possit petere restituti onē in integrū aduersus ingressū monasterij sed i alijs in quibus minor enomiter lesus repitur etiā circa beneficia. de quo vide glo. et doc. i. c. ex par te. de resti. spo. nā respectu p̄fessionis nō potest di ci minor deceptus vel lesus cum seruiat ei cui serui re ē regnare. et hoc no. glo. xxvij. q. j. in. c. j. et vide glo. no. in. c. pe. qd̄ me. cā. et tenet hic cōiter docto. **I**n glo. in. x. paterna deuotio facta. nos. gl. et sa tis p̄bat. j. eo. cum simus. et. xx. q. ij. c. p̄s. vel fm̄ hosti. pōt̄ tex. intelligi disiunctiue vt paterna deuo tio sufficiat quo ad hoc vt filius ipubes non possit exire monasteriū aū aduentus pubertatis. vt. s. c. p̄. p̄t̄ si filius nō p̄tradixit tacite videt̄ p̄sentire et sic nō pōt̄ ampli⁹ mutare volūtātē. sed dic q̄ p̄prie in istis casibus sola paterna deuotio nō facit mona chum. q̄ primo casu nō efficit monach⁹ cū non ha beat etatē habitē. in secūdo interuenit tacita profes sio filij. **I**n glo. in. x. recipiūt ibi nisi malicia. re ferat h̄ ad matrimoniū carnale. nō aut̄ ad p̄fessio nē q̄ in illa requirit̄ etas completa nec malicia sup plet etatē vt dixi. s. c. proximo. et no. j. eo. postula ti. **I**n glo. fi. ibi bñ possunt deferere. vult q̄ glo. iuncta textui q̄ si puella maior etate imperio parē tum coacta intrauit religionē pōt̄ retrocedere et sic videt̄ q̄ solū imperiū parentis inuallidat ingressus religionis. s̄ cōtra hoc facit qd̄ no. Inno. in. c. cām. de offi. dele. et Bar. in. l. j. in. s. que onerande. ff. q̄ rū rex actio nō da. vbi dicit q̄ solū imperiū mariti vel ep̄i vel patronorū nō habet impedire validitatē actus nisi p̄cesserint mine vel verbera. **D**o. In. hic distinguit q̄ quedā sūt q̄ requirūt liberā volūtātē vt ē p̄fessio. et tunc solū imperiū parentū habet viti are actū cū tollat libertatē p̄sentis. et ita loquit̄ tex. quedā sunt q̄ requirūt solū cōsensū nō aut̄ illā ai li bertatē. de qua. s. et tunc solū imperiū parentū nō inuallidat actū q̄ imperiū nō tollit cōsensū. q̄ coac ta volūtās volūtās ē. xv. q. j. in. c. merito. et sic pro cedat p̄trariū. hec distinctio licet prima fronte vide tur applaudere nō tñ puto eā verā. et allego in p̄riū c. vnicū. de despon. impu. li. vj. vbi tex. dicit q̄ si pa rentes cōtrahūt matrimoniū p̄ filijs p̄sentib⁹ et nō cōtradicensib⁹ obligant̄ filij et tñ matrimoniū req̄ rit liberū cōsensū. vt pater in. c. cū locū. j. de spon. si q̄ sola taciturnitas filij habet̄ p̄ cōsensu. cum pater cōtrahit foris solū imperiū nō habet tollere liberā volūtātē cōsensu. p̄ hoc facit iste tex. in. fi. dū dicit q̄ maior nō cogit̄ sequi parentū volūtātē. ad idem vide bo. tex. in. c. insinuante. j. qui de. vj. vo. vbi di cit q̄ modica coactio nō impedit validitatē p̄fessio nis. et facit. c. j. s. qd̄ me. cā. intelligo q̄ illud. c. puel le a cōtrario sensu qñ p̄cesserunt mine vel verbe ra seu pater erat terribilis ita q̄ puella timebat cōn tradicere in p̄ntia patris. et p̄ hoc. d. s. que onerāde vbi dicit q̄ cā cognita d̄z rescindi qd̄ factū ē a liber

to ob reuerentiā patroni nō ergo indistincte annul latur actus. et pro hoc facit verbū illi⁹. c. dum dicit coacti imperio. iudex q̄ ex circūstantijs et qualitate parentū et verborū habebit arbitrari vtrū imperiū habeat excusare puellam. **I**n ea glo. ibi p̄fessio nē fecit. intelligit q̄ glo. q̄ ista puella fecit p̄fessionē sed intelligit tacitā p̄sceptionē veli qd̄ solet dari p̄sentib⁹ vt satis colligit̄ ex littera. **E**x quo inferē ad no. dictū q̄ p̄fessio que obligat religioni i gene re impedit et dirimit matrimoniū postea p̄tractum nā susceptio habitus p̄fessorū obligat religioni i ge nere vt in. c. cōstitutionē. j. eo. ti. li. vj. et tñ hic diri mitur matrimoniū postea cōtractū. qd̄ est no. et tenet Jo. an. in. d. c. cōstitutionē. facit ad intellectum c. vnicū. de vo. li. vj.

Directum. Adonachuz facit p̄fessio nō habet̄ tñ vel sic. **V**aleat p̄fessio facta sine susceptione habitus religionis. **L**ois diuisio. scōa ibi inquisiti oni. **N**ota primo q̄ infirmitas corporis nō impe dit p̄fessionē. rō q̄ validas p̄fessionis dependet ab animo. secus i infirmitate animi. vnde furiosus seu mentecaptus nō obligat religioni. vt. j. c. sicut et. xvij. q. j. in. c. cōsaldus. **N**ota scōa q̄ valet p̄fessio facta nō in scriptis. vnde latis ē q̄ p̄stet d̄ aio p̄fiteri volētis. **N**ota tertio q̄ p̄ hec vba trado me tibi in monachū et in fratrē inducūt p̄fessio. **N**ota quarto q̄ p̄fessio est illa que facit monachū et nō ha bitus. et ad hoc allegat̄ quondam ista lra. ex quo lter tur q̄ habitus nō ē de substantiālib⁹ monach⁹ sed accidentalib⁹. **N**ota quinto ibi recipit ab abba te. q̄ ad hoc vt valeat p̄fessio oportet q̄ recipiat ab habente p̄tatem incorporandi istū religioni. Et no ta ex eodē. x. ar. optimū q̄ receptio monachorum spectat ad abbatē vnde nulla mentio fit hic de cō uentu. licet glo. in. c. fi. j. eo. li. vj. dicat q̄ de iure cōi receptio spectat s̄ ad abbatem et capitulū. sed cōsuetudo potest dare hanc p̄tatem alteri tñ. sed d̄b dic vt lanus dicam. j. eo. ad aplicas. **U**ltimo no ta q̄ semel p̄fessus licet nunq̄ intrauerit monaste riū nec habitus sumpserit pōt̄ cōpelli vt monastice viuat. Et ex hoc et ex tex. nota q̄ ad validitatē p̄fessionis nō requirit̄ q̄ fiat in monasterio sed vbicunq̄ fieri pōt̄ q̄ latus sentit glo. **I**n glo. j. in fi. hec glo. vult in effectu q̄ habitus durat nō facit mo nachū sed tacita p̄fessio q̄ resultat qñq̄ ex habitus susceptione seu delatione facit monachū. et ita de bent intelligi iura que fundant̄ sup habitus susce ptione seu delatione. hinc ē q̄ si quis portaret mul to tpe habitū religionis extra monasteriū nō cense tur professus. vt in. c. vt clerici. s. eo. **N**ota glo. i. de eos. co. ti. et hoc ideo. q̄ hoc casu cessat p̄sumptio tacite p̄fessionis. nā si vellet p̄fiteri intraret mona sterium. et p̄ hoc bo. tex. in. c. vnicū. de voto. li. vj. vbi solū fit mentio de professione tacita et expressa. **S**cōa principalit̄ vult glo. q̄ p̄fessio vbicunq̄ fa cta obligat dūmodo recipiat ab habente potestātē. **E**t circa hoc instat Inno. primo nunq̄ ad validi tatē p̄fessionis requirit̄ vt aliquis recipiat p̄fessionē vel votū. et primo videt̄ q̄ nō. nā potest quis

emittere votū cōtinētie ad aliud votum absq; eo qd ab aliquo recipiat. vt probat in. c. ex pte. j. de censu. et in. l. ij. ff. de polli. et in. c. qd deo. xxiiij. q. v. **I**nn. cōtrariū cōcludit. mouet qd p. p. fessionez quis obligat ad obedientiā. vt in. c. cū ad monasteriū. j. de statu. reg. ergo op^o ē vt sit p^o qd hanc obligandem recipiat. nam sicut inter baptizantē et baptizatu et instituentē et institutū debet eē distinctio psonarū qd quis nō potest baptizare semetipsū nec sibi p. p. fferre beneficium. vt in. c. debitū. de biga. et in. c. si. de insti. ita inter p. fessum et recipientē p. fessionez debet eē distinctio psonarū ita nō pōt qd seipsū incorporare religioni. ergo oportet qd prius approbetur et per habentē p. tatem incorporatē religioni. vt in. c. ad aplicā. j. eo. vbi patet qd monachi nō tenēt quēlibet recipere ad p. fessionē. et hoc voluit glo. hic in effectu. cōclusio ergo sit ista qd ad validitatē p. fessionis requiritur vt sit qui possit et velit p. fessionē recipere et eā de facto recipiat. nō ob. p. traria. nā fatendū est qd alia vota nō exigunt psonā recipientē. et h. iō qd dependet a voluntate sola vouentis. nā solūmō vouens obligat deo sed in voto p. fessionis speciale ē. qd nō solū obligat deo sed monasterio. **I**tem monasteriū obligatur sibi ad alendū eū et p. fstituūt vñ corpus seu vñū collegiū cū alijs. ad h. c. si. j. e. vnde ouit in p. fessione quedā reciproca obligatio que nō pōt fieri sine cōsensu vtriusq;. sicut dicimus in alijs p. tractib^o qui nō possunt p. sistere ex p. sensu vnius tñ. l. in oibus. ff. de acti. et ob. et in. l. sicut. C. eo. ti. **N**unc quero qd. s. visum est qd ad validitatē p. fessionis requiritur vt interueniat psona qd ipsaz recipiat nunquid quēlibet psona sit sufficiens ad h. glo. videt hic variare. nam primo dicit qd p. fessio fit in manu abbatis seu alicuius monachi et sic tacite inuit monachi posse recipere p. fessionē alicui^o absq; abbate. s. postmodū sentit p. trariū dū dicit dū modo recipiat p. fessionez ab abbate et fratrib^o et sic videt innuere qd nedum monachus imo nec solus abbas absq; cōuentu pōt recipere aliquē ad p. fessionē. **I**nno. dicit qd ad hoc vt valeat p. fessio oportet qd recipiat ab illo qui h. p. tatem incorporandi istū religioni vtpote ab abbate sed nō discutit vtrum solus abbas possit. sed ego dicā. in. c. ad aplicā. j. e. cōcludo sic qd debet recipi ab eo qui pōt istum incorporare religioni. et sic nō sufficit receptio soli^o monachi nisi hoc faciat de cōsensu et mandato illi^o qui potest eū incorporare religioni. et sic intellige oīa iura que qñq; faciunt mentionē de p. sbytero in receptione p. fessionis. vt in. c. cōsuluit. j. qui de. v. l. vo. **S**ed dubitat de epō nūquid possit aliquē recipere ad p. fessionē. **I**nno. tenet qd sic adeo qd ille erit ver^o religiosus licet nō intret monasteriū nec p. fiteatur certā religionē sed poterit stare i domo p. uata sub obedientia epī et ab eo p. fiteat sibi certa regula seu modus viuendi. allegat p. dictū. c. qd deo. et. xxvij. q. ij. c. si. secus dicit in alijs p. latis inferiorib^o. nam istis nō est tributū a iure vt possint aliquē recipere in religiosum sed solū iura faciūt mentionē de epō vt in iurib^o p. realle. fatetur tamē qd faciens p. fessionē in manū alterius vel qui se obligat ad intrandū

religionē nō tñ adhuc votū est solennizatū sed simplex. et cum his dictis cōiter transeūt hic doc. s. do. **A**nt. sensit qd si p. fessio recipit ab epō votum est solennizatū adeo qd impediatur et dirimat m. fimonium post p. hendū. per. c. vnicū. de vo. li. vj. qd mihi sat placet. sed nō video qd iste sit verus religiosus licet aliud sentiat **I**nno. vñ putat qd oīe votū dicitur simplex respectu dirimēdi matrimoniū post cōtractū nisi p. fessio fiat in aliqua de religionib^o approbatis. vt i. d. c. vnicū. nec video qd illa possit fieri nisi ab abbate et fratribus recipiat. nā solus epō nō potest quē incorporare alicui religioni inuitis fratribus. qd regula approbata per eccliam p. tradit. vnde putat qd in materia stricta appellatiōe religiosorum nō veniūt isti qui p. fessi sunt in manib^o epī tñ. **I**n glo. si. in si. no. bene hāc glo. nā ponit duos intellectus ad tex. et vterq; nō. **P**rimus ē qd iste reddendo se in monachū et in fratre in manib^o abbatis fecit p. fessionē salte tacitā licet nō exp. fserit formā cōsuetā. **E**t ex hoc intellectu nota qd regula monachorū ponet certam formā circa p. fessionis actū nō videt ponere formā substantificā. vñ valet p. fessio p. quecūq; verba facta nō obseruata forma regulari qd tenebis menti. cū enī obligatio dirigatur in deū in defectus forme nō debet vitare actus sicut dicimus in excoicatione. vt no. in. c. sacro. de sen. ex. **S**cds intellectus glo. ē qd iste nō fecit p. fessionē p. illa verba s. dūtaxat emisit votū de intrādo religionē. et talis licet p. presenti nō sit monach^o pōt tñ cōpelli vt intret religionē. et nō. etiā hunc intellectum. et p. hoc videt etiā tex. in. c. ex pte. el. ij. j. ti. p. xxi. et vide **I**nno. in. c. pe. j. de voto. vbi no. dicit qd vouēs intrare religionē pōt cōpelli etiā si interrim factus est epō. qd no. vide etiā de materia p. **I**nno. in. c. ex parte. j. de censu. sic et ad alia vota exequenda pōt quis cōpelli. vt in. d. c. ex parte. et. j. d. voto p. totum. et in. l. ij. ff. de polli. prim^o tamē intellectus videtur magis cōgruē huic littere.

Um finis. **S**i pater se cum bo-
nitate obrulit mōasterio filius factus maior
exire pōt religionē et legitimā a monasterio petere
Lōis diuifio. scōa ibi discretioni. **M**ora pmo pa-
trē posse nedū filium ipuberē offerre monasterio s.
etiā omnia bona p. tinentia ad eū et ad filium et ex ta-
li oblatione cogit filius impubes p. sistere in mona-
sterio vsq; ad pubertatē postea vero nō cōpellitur
et hoc facit ad declarationē. c. cum viz. s. eo. **M**o.
scōo ex hoc et ex tex. qd deuotio paterna nō pōt filiū
ipuberē monachū facere inuitū et reluctantem. ad
idē. xx. q. ij. in. c. j. **M**ora vltimo qd p. f intrante
religionē pōt petere filius legitimā suam et videt in
hoc tex. iste multū sing. **S**ed p. declaratione dicto-
rū et tex. quero iste miles obrulit filius ipuberē se et
oīa bona sua monasterio in cui^o dominio erat legi-
tima filij. **I**o. an. dicit qd penes monasteriū sub con-
ditione si fili^o fact^o impubes daret in monasterio.
nota bene qd ex his verbis sentit qd si filius fact^o pu-
bes exiit monasteriū pōt petere legitimā suam licet
pater adhuc viuat i monasterio. et idē videt sentire

glo. fi. et sic transeunt cōiter docto. nostri hic. Addit
do. p. q. si filius ipubes remansit in seculo legiti-
ma filij debebat separari a bonis patris et dari tutori-
bus ipsius ipuberis. nā paterna pās soluit si pat-
intrat monasteriū q. cū transeat in pātem abbatis
nō potest aliū habere in pātem suam. ar. in. l. si ad-
optauero. ff. de peca. et in. l. arrogato. ff. de adop-
le. et no. xxxij. q. iij. c. unico. no. Bar. in. l. p. ff. de
adul. et sic habent isti doc. nostri p. indubitato filius
posse petere legitimā p. intrante in monasteriū
Sed tu aduerte latius. nā in p. iuz videf. tex. i. auē.
si qua mulier. C. de sa. sanc. eccl. canonizata. xix. q.
vlti. si qua mulier. vbi videf. dicere q. si pat. habens
liberos intrauit monasteriū testamēto nō condito
potest postea inter liberos suos bona diuidere cō-
numerando monasteriū in numero filiorū. et si pri-
us decesserit q. disposuerit liberi capiūt legitimam
iure nature reliquis bonis p. manentib. apud mo-
nasteriū. et sic apte insert. tex. q. filius debet capere
ex libera dispositione paterna vel expectare mortē
naturalē patris. ad idē facit q. legitima non debet
filio nisi post mortē naturalē patris. l. j. §. si ipuberi
ff. de colla. bo. et per hoc Bar. in. d. auē. si qua mu-
lier. tenet. p. ium dicēs. q. viuente patre licet in mo-
nasterio nō pōt filius petere legitimā. q. nimo plus
sentit in auē. idem. C. de bo. que liber. vbi dicit q.
cū hoc casu soluat patria pās ex facto p. ris rema-
net medietas vsufructus bonor. aduenticioz ipi.
filij p. hos monasteriū q. regulare est q. vbi patria
pās soluit ex facto patris remanet medietas vsu-
fructus bonor. aduenticioz apud patrē. vt in. l. cū
oportet. in. §. cū aut. C. de bo. que libe. Sed Bal.
attingendo p. mū articulū in. d. auē. si qua mulier.
dicit q. de iure civili pcedit dictū Bar. si de equita-
te canonica potest filius petere legitimā p. istū text.
q. dicit nō esse alibi sed certe iste tex. nō aperit et li-
benter viderē integrā. forte enī pateret an p. istius
hoc tpe viueret. nā si vixisset optime p. baref. hic si
fuisse mortu. nihil p. baref. sed p. primo intellectu
facit p. n. c. vbi recitat. nomē patris et nō dicit quon-
dam. q. d. b. u. m. solet cōiter apponi q. n. sit mentio de
mortuo. vt in. c. cū cōtra. §. de pig. In cōtrariū fac-
finis littere. ibi. ex successione. nam. §. successio ad-
aptat. p. p. ad defunctū. et sic videf. q. pater erat h.
defunctus. Itē nō debem. deuiare a dispositiōe il-
lius auē. et regularū iuris civilis in incōmodū mo-
nasterij cū sepe fiat impropriatio vt faueat mona-
sterio. vt in. c. in p. sentia. de proba. et in. auē. nisi ro-
gati. C. ad trebel. Itē tenēdo illā opi. Bal. oportet
reprobare seu tollere aliam opi. Bal. in. d. auē.
idē. nā si pater reputaret mortu. respectu legitime
que ē in bonis suis fortius deberet reputari mor-
tu. respectu bonor. aduenticioz quorū dominiū ē
apud filiū. vnde satis dubito de decisione huius. q.
l. fa. tū p. ma. fronte videf. innuere patrē tūc fuisse vi-
uum. et satis equū ē h. tenere in fauorē filij ne habe-
at expostulare alimēta a monasterio s. cōtrariūz di-
ctū videf. verius de subtilitate iuris p. supradicta. et
q. iste tex. nō ponit ius de nouo cū rīdeat ad p. sul-
tationē. vt no. glo. in. c. p. sultationi. de temp. or. et i.

c. ex tua. de si. p. by. ergo non debem. recedere a di-
spōsitione iuris civilis in damnu. monasterij cū non
habem. ius canonicū expressum in cōtrariū viden-
da tamē foret integra huius decre.

Taut tenor. Furiosus p. fido
ctus sane mentis ratū habuerit. primo de-
cisa p. sultatio. scōo rīso. ibi. mandam. No. pri-
mo et tene menti q. licet in petitione alicui. cōtineat
quedā p. rietas seu repugnātia tū ex quo conclusio
petitionis nō ē p. ria nō est petēs repellendus. oris
tū p. eum quedā sinistra suspitio. nam vt hic vides
p. positū fuit pape q. iste sacerdos erat extra se et
desperabat de p. senti vita et querebat nūqd esset
obligatus monasterio ex susceptione habit. papa
prius mouet p. rietatē et n. l. ominus postea rīdet
ad p. sultationē et limitat ea que habent in. c. sollici-
tudinē. de apel. et in. l. vbi repugnātia. de reg. iur.

Mota secūdo q. furiosus non potest aliquo casu
se obligare etiā deo cū nihil sentiat. et sic no. q. etiā
benefaciendo nō presumit q. furiosus sane sit men-
tis. Ex quo infero q. licet furiosus faciat testamē-
tū tanq. quilibet mentis cōpos nō p. hoc valebit te-
stamēti. idē videf. si daret oia sua bona p. anima
facit. c. si. de succes. ab intest. vbi tex. Ultimo colli-
gitur q. p. fessio facta tpe alienationis mētis pōt ra-
ta haberi sana mente redeunte. Sed circa h. que-
rit nūqd sufficiat tacita ratihabitio. Hosti. h. que
vident. sequi doc. tenet q. sic dicit enī q. si fact. men-
tis cōpos certificatus de p. fessione facta in furore
nō p. tradit sed p. seuerat in monasterio videf. p. sen-
tire. sed hanc opi. ego nō puto veram p. c. j. j. eo. li.
vi. vbi p. q. p. fessio facta in minori etate nō ratifica-
tur tacite supueniente maiori etate nisi p. annū por-
tet habitū indistinctū. ergo fortius idē ē in p. fessio-
ne facta a furioso q. nihil intellexit de his que egit.
p. hoc facit iste tex. in fi. qui requirit respectu obli-
gationis q. spontanea volūtate p. fessionē fecerit re-
deunte sana mēte. In gl. iij. in fi. soluef. p. trariūz
vt dixi in. c. si. de succes. ab intest. et ibi de h. per glo.

Apostolicam. Professio
nec recipi debet infra tēpus p. batiōis s. fa-
cta et recepta tenet. et ē casus no. et quotidie allegat.
In prima pte ponit duplex cōsultatio decisa. In se-
cūda rīso. ibi. q. n. i. b. u. s. p. mo rīdet ad primā. secū-
do ad secūdā. ibi. phibendū. No. p. mo q. licet cō-
stitutio dirigat verba phibitoria in p. sonā tū si con-
stitutio cōcernit p. ncipaliter fauorē phibiti tenet
actus gest. in p. riū salte. quaten. obligatio querit
deo. et hūc tex. adduxi in quadā disputatiōe p. opi.
Bar. in. l. si q. s. p. co. ff. de fideiuf. vbi dicit q. si mi-
nor phibet p. here sine certa solennitate nō valet p-
ctus postposita solennitate etiā si interuenit iuramē-
tū. mouet q. peccat transgrediendo phibitionē su-
perioris. et sic nulla d. oziri obligatio. nā in p. rium
apte facit ista l. fa. marie iuncto. c. p. s. aldu. xvij. q. j.
hic enī et ibi d. q. institutio regule et p. regorij pape
interdicat monachū fieri a. p. batiōis annū et tū p-
fessio p. hāc phibitionē facta tenet. nā iurando iuri

suo renūciat sicut hic obligando se deo qđ tene mē
ti. et facit qđ. j. dicam. **S**cđo no. duplicem cām qđ
re fuit institut' ann' pbatōis. nā in fauorē pueri
seu fragilitatis hūane vt pri' experiat vires suas et
asperitates monasterij ne incōsulte se inuinculet.
nam iuxta p̄bm. **V**elox cōsiliū sequit' penitentia.
In fauorem monasterij vt monasteriū expiatur
mores illius et hoc bene no. **E**x quo infer' qđ licite
monasteriū pōt nō admittere aliquē ad monacha-
tū si mores illius nō placēt et sic nō tenent' monaste-
ria quēlibet admittere. nā sepe experimēto reptuz
ē aliquē discōlū quicquē toti' monasterij et p̄gregati-
onis p̄turbare. nā moribida sola pecus totū corū-
pit ouile. in. c. fi. j. de sta. re. et p̄ hoc ratio naturalis
nam si ex postfacto p̄pter demerita pōt reijci fori'
ante factū nō admitti. **N**ota tertio ibi abbate p̄
se vel p̄ aliū noīe abbat' qđ ad hoc vt obliget qđ re-
ligioni oportet qđ p̄fessio recipiat' p̄ abbatē vel per
aliū noīe abbat' et facit hoc l' in ar. qđ creatio mo-
nachoz spectat ad solū abbatē de quo dicā. j. lan'.
Nota ibi quoslibet qđ nō possūt p̄lati regulares
quēlibet admittere ad p̄fessionē ante annū p̄ba-
tōis. et no. x. quoslibet. et x. possint aliquos. qđ sub-
sistente cā impune recipe p̄nt. ad hoc. c. ex publico.
j. de cōuer. p̄u. **I**n mendicantib' fratrib' sequere
qđ hodie habet in. c. nō solū. et c. cōstitutionē. j. e.
ti. li. vi. vbi cauet' qđ recept' ad p̄fessionē ante annū
nō obligat' eoz religioni in specie s' i genere tñ ita
qđ pōt intrare quācūq' religionē voluerit. secus est
in religiosis nō mendicantib'. vt hic et in. d. c. cōsti-
tutionē in. s. j. **N**ota vltimo casū in qđ qđ pōt re-
nunciare ei qđ ignorat ex quo hz animū obligandi
se in oēm euentū. nam ante lapsū anni qđ ignorat
asperitates regule et vires suas circa potētiā tñ va-
let renunciatio. qđ valet ad multa s'ilia. **I**n gl. j.
ibi arbitrariū. no. glo. qđ vbi ad eūdē actū explican-
tū iura p̄figunt diuersa tpa videt' arbitrariū qđ tē-
pus sit obseruandū. et facit qđ no. in. c. fraternitatis
xxxij. di. **E**t in fi. glo. l' hugo. distinguebat qđ aut
cōditio et vita cōuersi sit no. et tūc expectat' p̄ annū
aut cōditio ē nota et vita ignota et expectat' p̄ bienni-
um. aut cōditio et vita sūt ignota et expectat' p̄ trien-
niū. et sic reducit ad p̄cor. iura alle. in gl. et vide tex.
cū glo. in. c. legē. liij. di. et placet l' hosti. qđ hec iura si
sūt hodie correctā qđ cū non appareant aliqua lege
correcta nō d'z induci correctio p̄ glo. capitaneā. fa-
tetur tñ qđ hodie cōiter seruaf' qđ d'z hic in fi. vt solū
expectet' p̄ annū et si hoc habet p̄suetudo seruanda
est. iij. di. s. leges. et in. l. minime. ff. d. legi. mihi au-
tē multū placet p̄mū dictū gl. vt hoc sit arbitrariū
et informabit iudex arbitriū suū ex his que dixi p̄
l' hugo. **S**ed circa predicta quero. pone aliqđ no-
uitus stetit in monasterio p̄ sex menses demū exi-
uit et facto aliquo intervallo iterū redijt et stetit per
alios sex menses. qñt nūqd dicat' exp̄sse cōpleuisse
annū et sic possit licite recipi ad p̄fessionē. et hec que-
stio hz vtilitatē respectu religiosoz mēdicatū. nā
p̄fessus apud eos añ pbatōis annū nō obligatur
et religioni eoz s' religioni in genere. vt in. c. nō solū.
cū se. j. eo. ti. li. vi. et sic orit' dubiū nūqd talit' pro-

fessus p' annū sit obligat' eoz religioni. **S**o. Bar.
baxi. disputauit et tenuit b' sufficere et ita recitat et se-
quit' glo. in regula eū qui certus. de re. iu. li. vi. nā
videt' satisfactū iuri ex qđ stetit in monasterio p̄ annū
licet nō cōtinuū. et hanc opi. sequit' Spe. in. ti. de sta-
tu regu. in. s. j. x. xxxvij. et vide Pau. et Jo. de lig. i.
de. eos. eo. ti. Jo. de lig. tenet p̄riam s'iam qñt in-
termittū temp' minuit asperitatē regule. nā certuz
est grauius ē ducere abstinentiā per annū cōtinuū
qđ p̄ annū interpollatū qđ nō p̄fecte exp̄ssus ē iste re-
gulā. **I**n iura que faciūt mentionē de certo tēpo-
re debēt intelligi de tpe cōtinuo qđ regulariter oē
tēpus d'z ē cōtinuū. vt no. gl. in rubrica. de diuer.
et temp. et hanc opi. ego puro veriorē. et eā apte te-
net Bar. in. l. interdū. s. quotiens. ff. de publi. per
illū tex. qui dicit qđ seru' dicit' nouit' qđ nō stetit i v'z
be p̄ annū cōtinuū. facit. l. vna. C. de p̄fess. qđ in v'z
cōstā. li. xij. facit etiā qđ le. et no. in. l. vbi fideiussor.
ff. de solu. vbi format' qđ no. pone statuto cauēri qđ
bānir' p̄ c. libris supra possit ipone offendi. nūqd
bānir' p̄ qñquaginta libris respectu vni' debiti.
et p̄ alijs quinquaginta respectu alteri' debiti pos-
sit impune offendi. et cōcludit ibi qđ nō. qđ ex qđ sunt
diuersa nō debēt cōiungi ad faciendū vnum totuz
et sic ē ibi casus i qđ qñq' gita et qñq' gita si faciūt. c. ita
videt' dicēdū in materia nra. nā p̄ op̄t intermissio-
nē tps diuersificat' mores et opa hominū. vt in. l.
si nō sōrē. in. s. liberr'. ff. de cōdi. inde. et h' bñ nota
bis. qđ faciūt ad decisionē multaz qñnum. **I**n gl.
in. s. s' etiā monasterij. in fi. no. bene gl. iuncto tex.
qđ vbi ē aliqd introductū in fauorē duoz nō potest
alter alio inuito illi iuri renūciare. **E**t scias qđ qñqz
p̄uilegiū seu bñficiū cōcedit' vniuersitati et tūc nō
pōt singularis de vniuersitate renūciare etiā respe-
ctu fauoris sui. et ita loquit'. c. si diligenti. de so. cō-
pe. qñqz cōcedit' plurib' p̄cularib' vel vniuersita-
ti sed principaliter in fauorē p̄culariū. et tūc quili-
bet p̄cularis pōt renūciare fauori suo. ita loquit'
c. dilecti. de so. cōpe. **S**ed hoc et p̄ tex. opp. nā ex
qđ ius et regula p̄hibet p̄fessionē ante elapsū annū
qđ p̄fessio in p̄riū facta nō valet. qđ gestū p̄ legem est
nullū. vt. x. di. c. vides. et in regula que p̄ ius. de re.
iur. li. vi. et in. l. nō dubiū. C. de legi. **S**ol. dicit' Jo.
an. p̄rium p̄cedere nisi legi sp̄ali actus sustinere
vult qđ dicē qđ p̄fessio eēt b' ipo iure nulla nisi p̄ istuz
tex. hoc sustinere. et ita cōiter hic transeunt docto.
s' certe hec solutio si ē bōa ad istū tex. qđ tex. h' si p̄ce-
dit dispositiue sustinēdo p̄fessionē s' loquit' decla-
ratiue p̄ ex eo qđ r̄idet ad cōsultationē. vt no. in. c.
cōsultationi. de temp. or. **I**n papa declarat p̄fessi-
onē tenere ex rōne antiq. qđ etiā aīqz emanaret b. c.
p̄fessio tenebat. **S**o soluo p̄riū alit' et p̄rimo sic. vbi
legis p̄hibito nō hz p̄petuā cām p̄hibitionis actus
in p̄riū gest' nō annullat'. vt no. in. d. c. vides. et in
c. tua. de spon. duo. p̄hibito aut' de qđ b' ē tēporalis
s' vt infra annū. et c. **S**ed soluo et aliter qđ vbi p̄-
hibito legis cōcernit p̄ncipalit' fauorē alterius tal'
p̄hibito hz vim exhortatiōis. vñ tex. hic dic' p̄fessi-
onē tenere qđ potuerāt isti renūciare fauori eozū. et
no. bñ hāc solutionē p̄ qua facit. iij. di. i. s. hec et si

legib⁹. Et hoc posset attentari q^d si statuto prohibe-
ret mulier p^{re}here sine cōsensu duoz agnator⁹ q^d va-
let p^{re}trus in p^{re}rium gestus. ex quo lex vel statutum
specificē nō annullat actū. facit. l. si q^d in cōscriben-
do. C. de pac. **T**ertia solutio pōt dari q^d vbi pro-
hibito sit simpliciter in fauorem prohibiti nō ipedit
obligatio que querit deo principaliter s^{ed} t^{er}m obligati-
o q^d querit hoi. q^d in dubio nō videt lex de h^{ic} cogi-
tasse. et p^{er} hoc. c. debitor. de iureiur. et facit q^d. s.
dixi in nota. et notabis quālibet istaz solutionū ad
sustinendū actū p^{er} legem. **I**n gl. si. in fi. host. dic^t
q^d hodie imponit pena. c. nō solū. co. n. li. vi. q^d nō
placet doc. q^d illud. c. loquit^r in casu suo. s. p^{er} mendi-
cates. iō in nō mēdicantib⁹ serua q^d dicit h^{ic} glo. vt
pena sit arbitraria. **S**z vltra gl. q^dro de qōne q^dri-
diana nūquid solus abbas sine caplo suo possit re-
cipere aliquē in monachū et sic incorporare eū mo-
nasterio. **S**o. tex. hic videt q^d sic duz dicit abbatē p^{er}
se vel p^{er} aliū. sed Jo. an. videt sentire q^d abbas debz
p^{er} p^{er} sulere fratres. nā facit hic vñā apost illā puaz
dicēs q^d h^{ic} abbas faciet cōsultis fratrib⁹. et transeūt
cōiter doc. cū illa apostilla Jo. an. s. p^{er} iuz sentit ipe
Jo. an. i. gl. sua. i. c. si. j. e. ti. li. vi. vbi tenet glo. q^d de
iure cōi creatio monachoz spectat simul ad abbatē
et cōuentū nisi p^{er} suctudo aliud habeat. allegat. c. ea
nosci^t. de his q^d fi. a pla. q^d nō multū facit q^d loquit^r
in p^{er}ntatione q^d spectat ad collegiū. s. illā opi. tenuerūt
ibi Archi. et Jo. mo. allegant iura q^d h^{ic} nō p^{er}bat.
et p^{er} eos facit iste tex. et c. p^{er}rectū. s. e. et c. nullam.
xviij. q. ij. vbi tex. no. dicit q^d dispositio rota mona-
sterij cōsistit penes abbatez nec ex regula ponit h^{ic}
apte cōcipere. vñ dicerē primo spectandū eē cōsue-
tudinē vt dicit tex. in. d. c. si. li. vi. vbi p^{er} suctudo ces-
saret. credo q^d abbas dz hoc facere cū p^{er} silio capitu-
li p^{er} id q^d habet in regula vbi dz q^d p^{er} cipua dz abbas
explicare cū cōsilio capitu-
li s. negari nō pōt creatio
nē monachoz eē q^d p^{er} cipuū i monasterio sicut colla-
tio canonicatū et bñficioz in ecclia seculari in quo
casu vocant abñtes. vt in. c. cū in ecclis. de prebē.
li. vi. **E**t quo infer^r q^d de iure cōi nō valet monachi
receptio p^{er} abbatē facta sine cōsilio cōuentus. nam
vbi req^urit a iure cōsiliū nisi adhibeat act⁹ ē nullus
vt ē tex. no. iūcta glo. in. c. nouit. de his q^d fi. a pla.
fateor tū q^d abbas nō tenet seq^u p^{er} silij eoz s. satis est
req^uere et expectare rñsum. tū q^d hoc vult regula.
tū q^d hoc ē de iure cōi. nā vbiq^{ue} q^d tenet req^uere
cōsiliū alicui⁹ nō tenet illud seq^u. vt in. c. cū in veteri
de elec. et vide q^d ibi plene dixi. et p^{er} Bar. in. l. j. s. si
plures. ff. de exerci. et in. c. cū olim. de arbi. p^{er} hoc i-
fer^r q^d vacante monasterio nō pōt caplm aliquem
recipere in monachū put in fili dz in collatione bene-
ficioz spectate ad epm. vt in. c. vnico. ne se. va. li. vi
iuncto. c. fi.

Item nobis. Qui p^{er} sessionem
fecit licet in clau-
stro nūq^{ue} permanferit sed in seculo et suis
bonis vsus fuerit ad obseruantā regularē cōpelli-
tur. h. d. primo cōsultatio. scdo rñsio. **N**o. p^{er}mo
ibi nimia egritudine. q^d morib⁹ quāntūq^{ue} validus
nō impedit obligationē p^{er} sessionis. Idē dic in ma.

trimonio carnali. nā quāntūq^{ue} quis teneat egritu-
dine semp pōt m^{on}astium p^{re}here. de quo vide. q.
quā ponit Jo. an. in regula sine culpa. de reg. iur.
li. vi. in mercu. **M**ora secundo q^d nō est de suba
vt quis p^{re}seat in monasterio. vñ in lecto et in do-
mo p^{er} p^{er}ia pōt q^d effici religiosus. vt hic et in. c. p^{er}-
rectum. s. e. **N**o. tercio religiosū nō posse p^{re}seri-
bere p^{er} bonū obediētiē q^d semp ē in mala fide. facit
l. j. C. de ser. fu. et c. si. j. co. **S**ed quero an sol⁹ ha-
bitus hic sufficeret ad cōstitueūdū aliquē religiosū
So. littera ista videt aliquātulū diuersa. nam i con-
sultatione sit solū mentio de suscepiōne habitus s^{ed}
in rñsione papa videt requirere p^{er} sessionē. sed dic
q^d si habit⁹ fuerit p^{er} fessorū tūc sufficit sine p^{er} sessione
vt in. c. ad nostram. s. eo. si fuerit nouitior v^{el} disti-
ctus tunc requirit^r p^{er} fessio. et q^d forte pape nō consti-
tit de qualitate habitus iō rñdet requirendo p^{er} ses-
sionē sed intellige tacitā vel exp^{re}ssam. et sic intelli-
ge dicta doct. hic. **I**n glo. j. in fi. no. fi. glo. bñ. q^d
timor mortis aie nō excusat nec dat cām retractadi
actū. sec⁹ in timore mortis corporis. rō diuersitatis
ē q^d timor mortis aie nō nūq^{ue} incutit a deo vt quis
ducat ad cōuersionē et sic talis timor est appetēdus
xvi. q. j. in. c. reuertimini. sed timor mortis corpori
sit ab hoīe et talis timor ē fugiend⁹ tanq^{ue} violentus
et iniustus. **E**t cū queritur nūquid timor mortis ex-
cuset. sic distingue post doc. aut ē timor mortis na-
turalis aut accidentalis. primo casu nō excusat. ex-
emplū in grauer infirmo vt hic. scdo casu subdivi-
stinguo. aut ē mors accidentalis casualis aut ē vio-
lenta. exemplū primi casus in timēte piculū naufra-
gij vel incēdij vel hostiū. et iste timor nō impedit ac-
tum neq^{ue} inualidat p^{er} sessionē p^{er} rōnem sup^{er}dictā.
nā deus aliqui incutit talē timorē vt hō cōuertatur
In secūda casu pone exemplū in eo qui timet mor-
tem violentā sibi iminentē ab iniquo homine. nā
si propter talē timorē q^d ingredis religionē non te-
net ingressus ex quo fecit vt euaderet mortē violē-
tā. nā deus respicit cor et vult volūtariū militem. et
ita loquit^r. c. j. q^d me. cā. et predicta potes adducere
generaliter ad validitatē vel inualiditatē cuiuslibz
voti. **I**n glo. iij. in fi. de hoc vide q^d pleni⁹ no. in
c. vnico. de langui. p^{er} Inno. in. c. cū olim. el. ij. s. p^{er} i-
uul. p^{er} Archi. xviij. q. ij. abbates. et per Vin. hic qui
tenet p^{er} hanc glo. dicēs q^d negligentia abbatis non
debet obesse monasterio. vnde monasterium pote-
rit bona illius vendicare q^d facti placet. et dic vt ple-
nius no. in locis p^{re}alle. **I**n glo. in. x. tanto tēpo-
re. no. ex gl. q^d dixi in tertio nobili. s. q^d obediētiā
nō currit p^{er} scriptio q^d tanto sunt grauiora.

Licet. Potest religiosus zelo sanctiori
vite ad religionē transire stricti-
orē petita prius licētia p^{re}lati sui h^{ic} nō obtin-
ta etiā si p^{er} mū monasteriū sit p^{er} uilegiatū q^d de illo
ad aliud etiā art⁹ transire nō possit. h. d. vsq^{ue} ad fi.
et ē casus no. et q^dridie allegat. **D**uidit^r p^{er}ncipalit^r in
duas ptes. **I**n p^{er}ma exordij ex q^d scdo factum diffi-
nit. ibi. cū g. p^{er}ma facit q^dncq^{ue}. nā p^{er}mo ponit formam
p^{er} uilegiij. scdo ipius interpretationem et interpretatio-
nis cām. ibi. q^d tū. tertio illam fortificat. ibi. cū etiā.

q̄rto illā reasumendo specificat. ibi. quo circa. q̄rto
specificatiōe determinat ibi. illa. **¶** No. primo q̄
vbi priuilegiū iuri diuino seu inspirationi diuine
aliquo possit iudicare est strictissime intelligendū
vnde nō debem⁹ interpretari etiā vt aliquid opetur si
nō pōt illd opari sine derogatione iuris diuini seu li-
bertatis spūs qd est valde nō. nam istud priuilegiū
de quo hic parū et nihil opatur sed q̄ solet pl⁹ time-
ri. tē. j. de here. aduersus. **¶** Nota scdo interpretati-
onem ad auctem apli vt quisq̄ d̄z eē cōtent⁹ ea vo-
catione qua vocat⁹ ē d̄z intelligi nisi instinctu spūs
sancti ad sanctorē vitā inducat⁹. **¶** No. tertio ali-
am auctem apli q̄ vbi spūs dei est ibi libertas. et q̄
lex nō est imposita iusto. Sed aduertere. nō enī intel-
ligas iustū nō eē sub supiori suo. nam quilibet quā-
tūcūq̄ sanct⁹ recognoscit in hoc seculo supiorē licz
supioris ptās sit ligata respectu iusti. est ergo iust⁹
liber a lege peccati nō autē liber a ptate supioris. ita
notant determinat glo. in de. ad nostrā. de hereti.
vbi latius vide et tenebris menti illā gl. et vide **¶** Inno.
in. c. pastoralis. post prin. de offi. ordi. **¶** No. q̄rto
duo req̄ri ad h̄ vt religiosus licite possit trāsire ad
aliā religionē. pmo vt scda religio sit strictior. secun-
do vt nō transeat ex temeritate aut ex leuitate s̄ ze-
lo sanctoris vite. nō ergo licet in odiū pmi prelati
transire ad religionē alteri⁹ strictiorē. tertio extrin-
secus requirit⁹ vt petat licentiā transeundi a plato
suo. **¶** No. quinto duplicē eē legē. quedā vero d̄z
priuata altera publica. lex priuata dicit⁹ spēalis inspi-
ratione diuina. et dicit⁹ priuata. q̄ non cuiuslibet acci-
dit. lex vero publica est ius cōe qd oibus p̄z. lex autē
priuata tanq̄ dignior p̄ferē cōi. d̄ quo vide pulchz
tex. in. c. due sunt. xix. q. ii. **¶** No. sexto q̄ vbi dubi-
tatur an secūda religio sit strictior vel an ex temeri-
tate fiat transitus nō stat verbo volētis trāsire nec
plati denegantis sed supioris iudiciū ē requirēdū
et dicit **¶** Inno. illū hoc casu eē supiorē ad quem ap-
pellaretur si iste religiosus grauaretur. qd nos. nō
enī fm eū debet p̄prius platus eē iudex in cā sua.
¶ Et nō. bene ex hoc dicto q̄ vbi oīz cōtentio int̄ reli-
giosū et supiorē suū nō d̄z eē supior iudex i cā sua.
sed debet adiri supior imediat⁹. et nō. q̄ dicit⁹ cā pre-
lati h̄ cā cōtingat rōne supioritatis. facit ad h̄ glo.
no. i. c. statutū. in pn. de rescrip. li. vi. que dicit q̄ h̄
als iudex possit inter ptes cognoscere an sua sit iur-
isdicō tñ si iudex p̄tinaciter defendit suā iurisdicō-
nē videt⁹ suspectus vt nō possit recognoscere an
habeat iurisdicōnē. et pōt adduci singu. iste tex. ad
q. nūquid iudex p̄cedens ex officio possit cogno-
scere an sit sua iurisdicō pte negante. de q̄ remitto
ad no. in. c. sup̄ l̄is. de rescrip. **¶** No. septimo ibi re-
gula inuolabiliter obseruata. q̄ q̄nq̄ est regula q̄
nullā patit exceptionē et videt⁹ **¶** No. p glo. super ru-
brica. de re. iur. li. vi. que dicit nullā eē regulā q̄ nō
patiat exceptionē. **¶** No. octauo q̄ ep̄s non potest
deserere ep̄atū vt transeat ad religionē nec sufficit
sibi petē licentiā trāsēdi. vñ nec ip̄e petē nec supior
cōcedere d̄z ex q̄ pōt suis subditis p̄desse. rō q̄ vi-
ta actiua ē fructuosior vitā cōtemplatiua. vnde do-
ctrina labor et sollicitudo ep̄i p̄ferunt silentio p̄tem

plationi et quieti religiosor. hinc ē q̄ religiosus po-
test p̄moueri in ep̄m. et sic cessare a silentio et cōtem-
platione. ppter bonū publicū. vt in. c. qd dei. j. de
sta. regu. et xvij. q. j. c. vnico. s̄ ep̄s non pōt mona-
chari. nā plus est illuminare q̄ lucere. vita tñ p̄tem-
platiua ē ruri⁹. de quo vide tex. in. c. nisi cū p̄udē.
de renū. **¶** Nota. ix. ibi vitā duceret artiorē. q̄ trā-
situs p̄mittit⁹ vt qd ducat vitā artiorē. non ē sufficit
q̄ secūda religio habeat strictiorē regulā nisi actu
ducat⁹ ibi vitā strictiorē. et in h̄ multi decipiunt. et vi-
de qd latius dixi in. c. sane. s̄. c. ti. **¶** Ultimo nō. q̄
charitas ē fons p̄pri⁹ cui nō cōicatur alien⁹. et hec au-
toritas solet multis modis exponi s̄ ad p̄positum
pōt duplici⁹ intelligi. primo q̄ si dubitaf⁹ q̄ conscia
iste transeat relinquendū ē cōscientie sue q̄ ex quo
extrinseca sunt bona p̄sumēd⁹ est bon⁹ anim⁹. iux-
tā illud euāgelij. **¶** Ex fructib⁹ eorū cognoscetis eos. j. d̄
re. iur. in. c. estote. nam charitas nō pōt p̄ extrinse-
cas p̄bationes liquidari q̄ est fons p̄prius cui ali-
enus nō cōicatur. i. extrane⁹ in eo nō habitat. **¶** Scdo
d̄z intelligi q̄ nō d̄z iste cōpelli ad redeundū q̄ ma-
gis tenet⁹ qd p̄desse sibi q̄ saluti alteri⁹. est enī cha-
ritas fons p̄prius cui nō cōicatur alien⁹. **¶** In glo. i.
x. licentia. ibi de elec. cū in veteri. illud. c. facit in cō-
trariū. q̄ habēs requirere cōsiliū tenet⁹ debito tem-
pore expectare responsū. hic autē dicit⁹ q̄ sufficit pe-
tere licentiā. Sed solue. nā hic nō dicit⁹ cōtrariū fm
doc. et bñ. debet enī iste post licentiā petitz debito
tpe expectare r̄sum. **¶** Sed quero extra glo. quid
si prelatus denegat vel nō r̄deat vel allegat causā
denegationis iniustā. So. dicit **¶** Inno. q̄ in casibus
istis et similib⁹ pōt subdit⁹ in cōmēti transire nō ex-
pectato alio tpe ex quo p̄stat de p̄terua denegatiōe
prelati sed si platus allegaret aliquā iustā causā vel
verisimilem denegandi licentiā nō d̄z subdit⁹ trāsire.
sed instare apud supiorē vt decernat an platus ha-
beat iustā cām denegandi. **¶** In ea. glo. ibi cōsue-
uit dici q̄ nō. no. glo. vult enī q̄ licet subdit⁹ teneat
petere licentiā si tñ nō petijt reuocandus nō ē ex q̄
iusta cā motus transiuit. et hanc opi. tenet **¶** Bos. s̄. c.
sane. et facit multū bene ille tex. p hac opi. idē tenu-
erunt hic **¶** Pe. et Abbas. s̄ p̄riam opi. tenet glo. i. c.
intelleximus. de eta. et qua. et glo. in. c. mandamus
xix. q. iij. Et ad. c. sane. r̄ndet⁹ q̄ loquit⁹ disp̄satiue
vt ibi dixi. hanc opi. sequit⁹ hic **¶** Hosti. **¶** Jo. an. et mo-
derniores p̄ter Jo. cal. qui distinguit an monasteri-
um ad qd quis transiuit sit priuilegiat⁹. put hic d̄z
in prin. an nō. primo casu d̄z reuocari vt priuilegi-
um aliqd opes. scdo casu. p̄cedit opi. p̄ria. s̄ h̄ opi. si
placet dño **¶** Saf. et filio nec mihi q̄ h̄ priuilegiū non
oparet hunc effectū vt p̄z ex l̄ra. **¶** S. p̄ opi. p̄traria
vt iste sit reuocandus adduco rōnem l̄re dū dicit pe-
tendā eē licentiā ne bonū obedientie cōtēnere vi-
deat⁹. si ē ex nō postulata licentiā p̄sumit cōtēnere
bonū obedientie. ē nō pōt dici q̄ instinctu spūs san-
cti transtuerit sed pot⁹ p̄sumit cā leuitatis. nā obe-
dientia in religioso est vnū de principalib⁹ regule.
eo ē cōtēpto nō est aliquid boni p̄sumendū. et p̄
hanc l̄ram et ip̄ius rōnez cōfundit⁹ opi. **¶** Pe. et Abb.
hic. qui dixerūt hāc licentiā petendam ex debito

honestatis et non ex necessitate. et mouerunt se ex illis auctoritatibus ubi spiritus dei est. Conclude ergo istud reuocandum ad primum monasterium. **Et ex predictis et ex tex. no. q. ubi in aliquo casu requiritur licentia non sufficit ea petere ex postfacto sed debet peti a principio quod non.** **Et in fi. glo. dicitur in doc. q. si ex transitu istius grauius ledere vel infamare primum monasterium de restituendo primo monasterio. p. hoc text. iste ibi in iacturam. et. nam si ecclesia petit restitutionem cum grauius ledit in temporalibus. vt i. c. j. de iuste. resti. fortius debet restituere cum ledit in spiritualibus et in alienatione persone. Ego dubito an hoc dictum sit verum per rationem littere in fi. q. charitas est fons proprius. et. non enim propter lesionem monasterii debet impedire propositum diuini inspiratum. nota tamen in practica dictum doc. q. multum stringit ista littera. **Extra glo. queritur quid de abbate vel alio prelato exempto pro nullo possint transire ad aliam religionem strictioris platurum dimissis petita licentia et non obtenta. host. fuit i. opi. q. sic. f. vt oporteat habere licentiam sicut dicitur in episcopo et hoc propter vinculum plature. tu vide hanc questionem plenius examinata in mercu. in regula cum non stat. li. vi. ubi Jo. an. concludit q. si isti plati inferiores habent superiorem contra papam sufficit petere licentiam licet non obineat. Nam hec lra ponit speciale de episcopo. et secus in platis inferioribus. ar. in. c. nonne. de presumptis. et hec ratio placet. p. hoc. xvj. q. vltima congregatio. sed si sunt immediate subiecti pape non possunt transire papa denegante. eo vero non respondente valet transitus in eorum preiudicium. papa tamen potest illos reuocare. et rationes vide ibi. et videtur ex predictis papam posse impedire ingressum religionis. facit quod habet in. c. unico. de voto. li. vi. **Uterius queritur quid in seculari clerico nunquam potest intrare religionem non petita licentia ab episcopo. Inno. tenet q. sic. si ecclesia grauius ledere vel reuocatus. ar. i. c. admonet. de renu. et. vij. q. i. c. siq. vero. **Extra glo. queritur pone petita licentia et non obtenta subditur transiit et professus est in secundo monasterio primo abbas pretendit transitum iniustum et vult eum reuocare. dubitatur de duobus. primo qua actione agat iste abbas. secundo apud quem debet iste consistere lite pendente. Circa primum dicit Inno. hic q. poterit agere rei vendicatione. et non. hoc dictum q. abbas potest vendicare monachum suum licet rei vendicatio non competat nisi domino. vt in. l. in rem. ff. de rei ven. sed dic q. ista est larga rei vendicatio et petit pro homine libero supposito alterius potestati adiecta tamen causa. unde sicut patet vendicat filium adiecta causa de iure romano ita patet vendicat subditum adiecta causa de iure canonico. ita leg. et non. in. l. j. §. per hanc. ff. de rei ven. Nunquid autem maritus possit vendicare uxorem adiecta causa de iure diuino canonico vel ciuili. plene dico in. c. illud de presumptis. Item et secundo poterit agere iste superius conditione ex canone. xix. q. iij. statuimus. Item et tertio potest implorare officium iudicis. **Quo ad secundam. q. dicit Inno. q. consistit penes secundum monasterium cum sit in possessione istius. ar. in. c. ex litteris. de probati. ff. de lib. ca. l. ordinata. cum si. quia etiam in primo retinet possessionem et si**********

declarabitur istum iniuste migrasse reducetur ad primum monasterium sub competenti coercionem. aliter autem pseuerabit in secundo monasterio puni to superiore de sua proterua denegatione.

Veniens. Coniuges religionem profitendo adinuicem dimitte re possunt aliter si se abiurant et non continent illicitum est iuramentum. prima pars ponit petitionem mulieris. secunda puidet et iudicem dat. ibi nos ergo. **Ho. primo ex isto tex. q. affinitas contrahitur etiam ex illicito coitu potens impedire et dirimere infimum post contractum cum affine. ad hoc. c. discretionem. j. de eo q. cog. consan. hoc impedimentum allegabat vir iste dicens q. prius cognouit amitam uxoris sue. nam si hoc fuisset verum fuisset contracta affinitas inter istum virum et omnes consanguineos mulieris cognite. vt in. c. qd. super his. de consang. et affi. sed hoc non fuit probatum in iudicio nec extra. **Secundo no. q. potest quis se facere includi in arto loco ad pagendam penitentiam. facit. c. qui vere. xvj. q. j. et facit p. his mulieribus que faciunt se includi in ecclesia sancti petri in artissimo loco. et in hoc tene menti istum tex. et. **Ho. vltimo q. maritus et uxor non possunt cum iuramento etiam sine causa honesta dimittere se abinuicem. p. hoc bo. tex. in. c. tua. §. de iureiuran. ubi latius dicitur cum glo. **Item no. et tene semper menti tex. q. etiam ubi fuit voluntaria separatio mariti et uxoris potest nihilominus hoc non obstante alter coniugum repetere etiam petendo restitutionem que debet fieri non admissis exceptionibus concernentibus proprietatem monasterii. et habes casum in quo ille qui non fuit spoliatus potest petere restitutionem. Sed diceretur tu qua actione iste agat. dicit Inno. q. poterit implorare officium iudicis vel intentare conditionem huius decre. plus etiam dicit q. si alter coniugum vellet redire et non admittit potest petere restitutionem. ar. in. c. lras. de resti. spo. et dic hanc esse rationem. maritus et uxor non possunt dissolvere matrimonium etiam quo ad thorum sine legitima causa. unde coniugo q. alter vult redire et non admittitur intelligitur spoliari. q. quod retinet quasi possessionem matrimonii lem etiam in absentia. et idem quod Inno. hic sentit simpliciter glo. in. d. c. litteras. **In gl. in. d. illicitum ibi propter continentiam. Nota semper ista glo. q. maritus et uxor etiam non intrando religionem possunt stando in hoc seculo viuere et separari quo ad thorum dummodo hoc faciant propter continentiam obseruandam. secus si ex ira vel ex indignatione hoc faciant sic isti fecerunt. vide ad materiam glo. in. c. nosse. xxx. q. j. et dicam post Inno. i. c. dudum. de couer. coniuga. host. tamen limitat hoc primum dictum quod coniuges non sunt suspecti de incontinentia. puta quod iuuenes. nam tunc non possunt se separare preterea continentie nisi ambo intrent religionem. ar. c. cum sis. et. c. uxoratus. j. ii. pri. quod satis placet. **In glo. in fi. nota hanc causam glo. q. tamen non continet ad precedentia. et facit vt nullum iuramentum possit ligare eum qui soluit vsuras quo minus peccatur vsurarius denunciet ecclesie. idem sentit glo. in. c. ad nram el. ij. de iureiuran. plenius dico in. c. j. eo. ut. **In glo. in. d. prefatam. in fi. hec glo. videtur difficilis iuuenibus. p. declarationem op. de. c. significasti. de**************

diuor. vbi maritus nō artat ad recipiendū vxorē. sed hic mulier cōmisit adulteriū qz illicite transiit ad secūda vota. & marit⁹ nō debebat cōpelli ad recipiendū eam. **So.** cōtrariū pcedit qñ alter tantum fuit adulteratus & hic vterqz fuit adulteratus. & sic vnus nō potest obijcere cōtra alium. c. penul. & vl. de adule. vnde hic habebat locū illud tritū puerbū. Nil tu mihi nec ego tibi. nil catelina cetego. nā catelina & cetegus fuerūt ambo ciues romani & socij cuiusdā cōiurationis. nā ambo cōspirauerūt cōtra vrbe vtrū habet plene in **Salustio** catelinari. & in inuectina ciceronis cōtra catelinā. quasi dicat glo. qz sicut isti nō poterāt adinnicē sibi ipsooperare delictū cōspirationis ita nec isti cōiuges delictū adulterij. **An glo.** si. in fi. **Jo. an.** dicit glo. pcedere si ista vxor alitrinisset se voto sed lat⁹ **Inno.** discutit hūc articulū & multū variat. & pmo. videt velle qz inuita cōiuge nō pōt iste marit⁹ intrare religionē. & sic dō intelligi qñ vxor nō pōdit. postea **Inno.** videt transire ad altā opi. dicēs qz ea inuita pōt religionē intrare qz ex quo mulier iurauit non debet audiri cōtra iuramentū suū ex psona sua. ar. in. c. si dō. de iureiuran. sed hic fuit audita in fauorē mariti vt marit⁹ eriperet a peccato adulterij in quo iacebat. b. opi. mihi nō placet. qz iuramentū illud fuit illicitū quia nō possunt se marit⁹ & vxor abiurare ex cā inhonestā. vt est tex. dar. in. d. c. tua. de iureiur. **Jo** sic cōcludo qz aut ista mulier faciendo se induci ad penitētiā agendā emisit votū ppetue cōnētie saltem ex proposito & tūc pcedit dictū glo. nā quo ad se valuit votū. vt in. c. quidā. j. ti. pxi. & sic nō pōt resistere marito volenti intrare religionē. aut nullum votū emisit & pcedit pma opi. **Inno.** vt ea inuita nō possit maritus intrare religionem qz illa separatio nō valuit. vt in. d. c. tua.

Cōsulti. Qui ad monasteriū conuerti sumēdo habitum nouitiū potest infra tēpus pbatōis redire ad seculū nisi appareat eū vitam voluisse mutare oino. **Jois** diuisio. scda ibi. licet. in quo distinguit duo mēbra. scdm ibi aut si. **Primo** no. ex isto tex. ibi nouitiū. qd ē dare habitū distinctū nouitiōz ab habitu pfectoz. in quibusdā tamē locis habit⁹ ē indistinctus qz idē dat nouitijs & pfectis. i. quibusdā vero habit⁹ est indistinctissim⁹. qz nō soluz pfecti et nouitiū eo vtunt sed etiā ducētes cōm vitā cūz eis vt ē tex. in. c. j. eo. ti. li. vj. & vide bo. glo. in de. eos. eo. ti. **Secūdo** no. ex hoc & ex tex. qz licet in regula sancti benedicti expresse nō caueat de habitu nouitiū tñ pōt assignari certus habit⁹ p nouitijs ex cōsuetudine vel statuto religionis imo in iure dubitatur vtrum quis debet expiri religionem in habitu seculari. vt no. in. c. sup eo. s. eo. vbi dixi. **Mo.** tex. satis notabilē qz habitus nouitiōz seu ipius asumptio cum pposito mutandi vitam & relinquenti seculum obligat quē religioni saltē i genere. vnde nō potest amplius redire ad seculū. **An** autē iste sit verus monachus vt nō teneat matrimoniū postea cōtractum & est difficilis questio. & not. **Inno.** entit qz matrimoniū nō teneat & per cōsequens qz

iste sit verus religiosus. mouet qz illud ppositum mutandi vitam cū sit quoddā votum solennizatum per susceptionem illius habitus. & clarius b. tenet hosti. & **So.** Dicit enī hosti. & **Lin.** qz si iste habuisset vxorem incognitam potuisset ilico vxor alteri nubere quasi per hoc ppositū solennizatum cūz susceptione illius habitus fuerit dissolutum ipsum matrimoniū nō cōsumatū ac si vere religionē fuisset professus. & dicit **Jo. an.** hoc sal. probari expresse in. c. beneficiū. j. eo. ti. li. vj. vbi tex. dicit beneficiū illius qui suscepit habitū nouitiōz posse alteri conferri si apparet euidenter eum voluisse absolute vitam mutare. simile dicit **Inno.** in eo qui renūciauit seculo recipiendo habitū religionis vel si renūciauit ppijs vel emisit votum cōnētie. secus si vouisset nō comedere carnes vel facere aliquā abstinētiā. nam hoc casu per susceptionē habit⁹ nouitiōrum nō solennizaret votū. & sic sensit in effectu qz votū alterius ex tribus substantialib⁹ regule solennizatur per susceptionē habitus nouitiōrum vt sic amplius redire nō possit ad seculum. & cū hac opi. transit hic **Jo. an.** & fere omēs scribes preter dō. **Car.** qui tenet istos nō ēē veros religiosos qz nō possunt redire ad seculū. & per cōsequēs mrimoniū teneret cōtractū per istos mouetur qz p susceptionem huius habitus nō sit pfectio tacita vel expssa. ergo votū nō est solennizatum quo ad dirimendū matrimoniū postea cōtractum. vt in. c. j. de vo. li. & ita refert se cōsuluisse in facto. nō ob. c. non soluz eo. ti. li. vj. vbi est tex. multū stringens in materia. qz equiparat pfectum tacite vel expresse & istuz qui pposuit vitam absolute mutare. qz ille tex. solū equiparat quo ad hoc vt neuter possit redire ad seculū vnde fatendū est istū de quo querit non posse sine periculo anime redire ad seculū sed debet intrare religionē saltem laxiorem. vt hic in fi. tamen p hoc nō sequitur quin matrimoniū ppetue teneat licet penitentia sit sibi imponēda de transgressione voti tollitur enī primum votū tanqz simplex p mrimonium sequēs tanqz p fortius vinculū. vt in. d. c. j. & facit in simili. c. penult. j. eo. li. vj. hec opi. mihi sal. placet. & adduco vnā rōnez ad quā nō video respōsum. votū nō solennizat. vt. s. dixi quo ad dirimendū matrimoniū post cōtractū. nisi p professionem expssam vel tacitā factā alicui de religionib⁹ approbatio. vt in. d. c. j. de voto. sed certum est qz iste qui suscepit habitum nouitiōz nō fecit hāc pfectionē ergo nō est votū solennizatū. minor. pbat qz pfectio nō pōt fieri sine cōsensu monasterij & conuersi. vt in. d. c. ad apostolicam. s. eo. nam oportet vt interueniat cōsensus illius qui potest istum incorporare religioni. vt dixi in. c. porrectū. s. c. sed monasteriū dādo habitū nouitiōz non intendit istū recipere ad professionem imo vult experiri mores prius. ergo nō potest dici istum fecisse professionē ex illo pposito cū ista pfectio sit quidā quasi cōtractus & inde oriā reciproca obligatio nō pōt cōsistere ex pte vni⁹ tñ. l. i. oibus. la. ij. ff. d. act. & obli. z. l. labeo ij. ff. de. s. sig. optime facit. c. si tibi absenti. de pbe. li. vj. hinc no. tex. in. c. nō solū. pall. ponit istū casū

de quo querit separatim ab eo in quo qd fecit pfecti
onē expressam vel tacitā. Ex hoc etiam inferri qd iste
nō sit verus religiosus ex qd pfectio sua tacite vel ex
presse nō fuit recepta a superiore vt in. d. c. ad aplicā.
s. eo. a cōtrario sensu. Cōclude ergo qd iste de quo
querit pfectus nō sūt veri religiosi sed peccant mor
talit stādo in h seculo et nō intrando religionē ex qd
ppositū habuerūt mutandi ppetuo vitam. rō qd ex
tali pposito videt deo vouisse et sic venit contra vo
tū stādo in seculo nō tamē obligat ad intrandum
eandē religionē sed potest intrare laxiorem. vt hic
notatē probat. hec pcedūt cuz quis suscepit habi
tū nouitiōrū. Sed dubitat quid de eo qui re
cepit habitū pfectōrū infra annū pbatōis. dubi
um ē notabile et causat ex. c. nō solū. et c. cōstitutio
nē. j. eo. li. vj. vbi dicit qd talis obligat religioni in
genere et nō in specie. et sic videt qd cū nō sit interim
monachus alicuius mōasterij s debet compelli ad
intrandū aliquā religionē si interim cōtrahat tenet
matrimonij. Sed cōtrariū tenet Jo. an. in. c. cōsti
tutionē. et c. vnico. de voto. li. vj. et spe. in ti. de sta.
reg. x. xliij. mouet Jo. an. et bene qd iste fecit pfecti
onē tacitā in certa religionē. vnde licet ex certa cau
sa nō obliget alicui religioni in specie tñ pfectus fu
it in ea religionē approbata. et ex hac rōne pōt infer
ri ad id qd. s. dixi cōtra Jo. an. hic et Inno. qd cum
iste qui suscepit habitū nouitū nō fecerat pfectionē
ergo nō pōt dici religiosus nec debet impedire ma
trimoniū sequēs. et hec nota qd sunt quotidiana.

In glo. iij. ibi videt habere locū. vult ergo glo.
q hoc. c. hodie corrigat p. c. statuimus. qd nō proce
dit. nō enī corrigat sed declarat. vel dic qd illud. c. p
cedit quo ad eccliam qd ecclia nō cōpellit ipsū nisi
euidenter appareat qd voluerit vitam mutare s quo
ad istum ingressū nō ē necesse qd appareant h signa
nam ipse sibi cōscit esse debet virū pposuerit muta
re vitam vel nō. et sic ppter loquū iste tex. In gl. in
x. secularis. in fi. vult glo. qd iste pōt se conformare
alijs secularibus ex quo nō pposuit vitam mutare s
debet viuere dissolute. Ex quo inferunt doc. qd ve
stes seculares poterit deferre. naz regula sancti be
nedicti disponit vt in eo habitu quo intrauerūt re
deant. vt in. c. sup eo. s. eo. dicit tñ Jo. an. qd si pmo
vestes erant nimis lasciuie honestum ēt vt illas de
ponerēt in signū antique religionis. ar. i. l. seruos.
C. de questi. ego puto hec oīa pcedere ex honesta
te et nō ex debito. qd in nullo obligat iste vltra alios
seculares sed exhortatiue fuit dictū vt non viuat se
culariter. In glo. in. x. remeare. ibi. qd tñ sub cō
ditione. et. nō. glo. nā sentit qd vbi intrasset cū pro
posito mutandi vitam nō valeret mōimōniū postea
cōtractū. et sic sentit illā opi. Inno. et sequaciū. de q
s. et dicitarius vt. s. dicitur ē. In glo. fi. in fi. et hoc
vult opi. pbat hodie. j. c. c. statuim. et in. c. nō solū
j. e. li. vj. ibi recipiēs nouitiōrū habitum libere pōt
infra annū ad seculū redire nisi appareat signa eui
dent qd voluisset absolute mutare seculum. puta qd
ipemet fuit pfectus vlnūc pfect. vt dicit Inno. et lio
si. j. c. c. statuim. vlnūc dimisit bñficiū suū vel fecit te
stamentū vel qd sile. vt no. in. d. c. nō solū li. vj.

Postulasti. Qui infra annū pba
tionis nō facta pfectio
ne redit ad seculū licite pōt ad ordines et
bñficia pmoueri. h. d. Lōis diuissio. Scōa ibi nos.
Nota primo qd recedēs de religione infra annū
pbatōis nō inhabilitat ad ordines et bñficia secula
ria s illa pōt licite possidere sicut quilibet ali. cleric.
secularis. Sed quero qd si iste proposuit absolu
te mutare vitam nunqd possit pmoueri ad beneficia
secularia. In hoc dubio distinguerē. qd aut illo tē
pore voti vel ppositi erat maior. xliij. annis. et tunc
nō potest habere i seculo bñficiū siue beneficia imo
ē cōpellendus intrare religionem. vt. j. c. pri. in fi.
aut erat minor et tūc libere pōt pmoueri. qd an pu
bertatē nō obligat quis ad votū religionis. vt i. c.
ad nostrā. s. eo. et clari. in. c. j. j. eo. li. vj. vbi dicit qd
etiā si expresse fecerit pfectionē non obligat nisi ma
ior fact. ratā habeat illā pfectionē expresse vel tacite
p delationē habit. infra annū continuū. In gl.
ibi et iura. intellige de Inno. iij. huius decretalis au
ctore qd in hac qōne rñdet hos pueros nō ministra
re posse rite in illis ecclsijs si malicia suplebat eta
tē. qd intrando religionē simplicit sine ptestatōe vi
detur absolute vitam voluisse mutare. S; hec verba
fuerūt sublata in cōpilatione huius voluminis. qd
p ea fouebat due false opi. Prima opi. lbug. qd vo
luit qd malicia supleret etatem quo ad ingressū re
ligionis. cuius prium tenet cōter doc. et videt pro
bari in. c. ad nostrā. s. e. vbi requirit qd ann. xliij.
sit cōpler. ad idē. c. j. j. c. ti. li. vj. Nec ob. qd dicit s
matrimonio carnali qd nō tñ qd obligat in illo sic
in ingressu religionis. p hoc. c. qd in insulis. s. eo.
vbi propter durā obseruantia reqrit etas. xliij. an
nōrū. et sic ingressus religiōis nō pcedit pari passu
cū actu matrimonij. nō ob. qd doli capax se pōt ob
ligare diabolo. nā diabolus nō querit deliberatio
nē hoīs s casum. nā semp parat insidias ad hoīs
callide decipiendū. vt dicit tex. j. c. visis. xvj. q. ij. s
deus qui nemini insidias querit deliberationem.
vult enī militē volūtariū. vt in. c. nō ē. xv. q. j. vnde
apls. Que nō cepit deliberet. qd ingressa ē perseue
ret. vt habet transumptiue. xxvij. q. j. c. nuptiar. et
de hoc arti. vide qd no. xx. q. j. in sūma. et c. cum vi
rum. s. eo. et gl. bo. in de. eos. e. ti. et i h tene semper
menti istā gl. Scōa opi. falsa que fouebat p illa ver
ba Inno. ē qd ex illis inferebat ptestationē fore ne
cessariā in assumptione habit. nouitiōrū qd falsum
ē. vt in. c. statuim. j. eo. et in. c. nō solū. e. ti. li. vj.

Ex parte. Qui vltra annū portat
habitū monachalē i mo
nasterio vbi sūt habitus distincti censetur
pfectus. h. d. Lōis diuissio. scōa ibi. ideoq. Nota
pmo qd monasteria subsūt epō loci de iure cōi. ad h
c. abbates. xvij. q. ij. et c. monasteria. Nota. scōo ex
h et ex ter. epm posse pcellere religiosos ad profi
tēdū expresse et ad carētiā ppter et alias obseruantias
regulares. Ultimo nō. qd habit. monachalis h
votiū annexū. nā sine expresse pfectione qd censet re
ligiosus ex delatione habit. qd intellige vt. j. subij
ciam. In glo. fi. in fi. dic clari. cum querit an ex

assumptione ⁊ delatiōe habit⁹ q̄s debeat censerī p
fessus. est enī triplex habit⁹. quidā distinctus. vt qz
alio habitu vtunf nouitiū. alio pfessi. alius indistin
ctus. vt qz professi ⁊ nouitiū vtunf eodez habitu. q̄
dam enī ē indistinctissim⁹. vt qz nō solū nouitiū ⁊ p
fessi sed etiā ducētes cōem vitam cum eis deferunt
eūdē habitum. ⁊ potes ponere exemplum ī istis
fratribus sancti Antonij vel ī alijs qui solum defe
rūt crucem in pectore. ¶ Primo casu euz habitus
est distinctus subdistingue. nam quedam est distin
ctio latēs. vt quia habitus pfessorū solū bñdicitur
quedā est distinctio patēs vt ī colore scissura seu for
ma. primo casu deferēs illū habitum in religione p
annū ipso facto censef professus si erat maior. xiiij
annis vt est tex. in de. eos. eo. ti. ⁊ sicē casus in quo
delatio habit⁹ nouitiorū obligat quē religioni infra
annū. secūdo casu cū distinctio est patēs mō predi
cto nō obligat religioni quātocūqz tpe talē habitū
q̄s defert. ar. in de. eos. ⁊ in hoc casu intelligē dicitū
Inn. ⁊ Abba. qui dicunt hic enī q̄ si quis p. xx. an
nos defert talē habitū nō censef pfessus. ⁊ dic ab
bas se vidisse sup l̄ s̄as absolutorias pape. Scōo
casu principali cū habitus est indistinct⁹ pcedit p̄n
cipaliter hec littera vt deferēs p annū censeatur p
fessus nec pcedit prestatio in p̄rium. vt in. c. j. e. ti.
li. vj. Idem sic in tertio casu euz habitus est indisti
ctissimus dūmodo fuerit assumpt⁹ a maiore. xiiij.
annis. nā si a minore nō obligatur qz pōt p̄sumere
illum habitū portare sicut alij qui nō sunt religiosi
sed ducūt virā cū religiosi. probaf in. c. j. e. ti. li. vj
⁊ dic plenius vt ibi nō. ⁊ in. d. de. eos. c. ti. Ubi ve
ro habitus pfessorū ē distinct⁹ tūc p̄ ipius delatiōez
p̄tridū scīentē factā censetur quis professus sed
obligatur religioni in genere si talē habitū assump
sit infra annū probationis. vt l. c. p̄sōem. §. j. e. ti.
li. vj.

Catuiimus. Infra pbatōis an
num libere q̄s re
dit ad seculū nisi p̄fessionē fecerit tacite vel
expresse vel appareat cū vitā mutare voluisse. h. d.
p̄mo. sc̄do dicit q̄ ad hoc vt dinoscant̄ nouitū a p̄
fessis debet haberi p̄fessōz benedicti in locis vbi ha
bitus nō ē distinct⁹. duo sunt dicta. sc̄dm ibi nihilo
minus. Sc̄d⁹ subdiuidit̄. p̄mo statuit. sc̄do excipit
ibi nisi. tertio r̄sionē subdit. ibi. q̄ cum. ¶ Mo. p̄i
mo regulā t̄ q̄ttuor casus exceptos. Regla enī ē q̄
nouitius p̄t libere redire ad seculū infra annū p̄
bationis. t̄ p̄dēra. x. libere. ¶ Ex quo infer̄ q̄ de
necessitate nō teneat̄ petere licētiā ab aliquo. nam
de significato hui⁹. x. libere ē vt nō requirā alicu
ius licētia. vt no. in. c. licet ep̄s. de preben. li. vj. t̄ in
c. de multa. eo. ti. ad hoc tene menti istū tex. qui nō
solet ad hoc allegari. ergo nō p̄t dici nouit⁹ fugi
tius si recessit a monasterio sine licētia abbat̄ dū
modo nihil abstulerit a monasterio. ¶ Casus exce
pti sūt quattuor. ¶ p̄m⁹ si p̄fessionē fecerit infra
annū. hunc tamē casum distingue p̄t habet in. c.
cōstitutionē. s. j. t. c. nō solū. eo. ti. li. vj. ¶ Sc̄d⁹ est
si infra annū suscepit habitū p̄fessōz. vt in. d. c. cō
stitutionem. ¶ Tertius casus ē si euident̄ apparuit
cū a b̄solute voluisse vitā mutare. t̄ intellige hūc ca.

sum put plene dixi. s. c. in. c. cōsult. ¶ Quart^o ca-
sus colligi^r a srio sensu vt post annū non possit re-
dire ad seculū. iste casus procedit intelligēdo quā-
do habitus nouitiū nō ēēt patenter distinct^o ab ha-
bitu professi. nā si ēēt patent^o distinct^o potest redire
ad seculū etiā post annū. vt dixi. s. c. pxi. ¶ Terc^o nota
valere cōsuetudinē vt habitus nouitiū nō distinga-
tur ab habitu pfessoz. Ex quo colligi pōt q^d iuste
pōt nouitio dari habit^u religionis. ¶ Ultimo no-
q^d vbi nō ē distinctio habit^u debēt benedici vestes
que dant^{ur} pfessis nō autē ille que dantur nouitijs.
¶ In glo. j. ibi. infra annū. dic^{it} latus de isto habi-
tu an^{te} q^{uam} obliget. vt. s. dixi in. c. pcedenti. ¶ Et in
fi. glo. tene hanc opi. vlti. que ē hodie approbata p
c. beneficiū. j. c. o. li. vj. 7 sans glo. ponit diuersitatez
inter matrimoniū carnale 7 spūale. nam in carnali
nō pōt q^s seruire p aliū merito statui^t termin^o bre-
uior. vt in. c. ex publico. j. ti. proxi. sed in spūali pōt
q^s seruire p substitutos iō nō debet auferri bñficiū
anni indultū a iure. Sed querit hic lhosti. quid de
alijs bonis. pone q^d aliqua donauit vel legauit an
ingressum. nunquid illa bona recipiet si infra annū
egrediat^{ur}. rñdet q^d si fecit p^{re}stationē q^{uam} intendebat
p^{ro}bare regulam recuperat illa bona q^{uam} videt^{ur} donasse
cā mortis. 7 sic cā nō subsecuta recuperat bona. ar.
in. l. mortis causa. ff. de dona. cau. mor. facit. l. non
ois. ff. si cer. pcta. Si vero nō fecit p^{re}stationē non
ē querendū de recuperatiōe. q^{uam} presumit^{ur} q^{uod} absolute
voluit vitā mutare. ex quo prius disposuit d^e boīs.
7 hec nota. ¶ In glo. in. x. euident^{er} ibi dicat vel fa-
ciat. no. glo. 7 idē vult hic Inno. dicēs q^d si iuste fuit
cōfessus vl^{tra} nūc p^{re}stet q^{uod} assumpsit vel assumere vel-
let habitū nouitioz q^{uod} mutandi vitā sufficit h. idē
dicit si fecit pri^{us} testm^{entum} vel donatiōes. vt. s. dixi. vel
resignauit bñficiū suum vel quid simile.

Religiosi. Religiosi fugiunt. annuam suam requirunt et cogendi ut ad monasterium reuertantur. h. d. diuidit. pmo ponit psonas ca. secundo constitutio submittit. ibi. statum. que duo facit. pmo prouidet circa electos et fugiuos. Secundo circa inobedientes. ibi si xpo. Mo. pmo q religiosi faciunt capitula generalia seu prouincialia. qd intelligit fm id qd habet i. c. i. singulis. j. de sta. reg. et in tali cau constituit aliq pñdes. de qb loquit ista lra. Mo. scdo q huiusmodi pñdentes hnt prate excoicandi. Mo. tertio q abbas generalis siue prior generalis habz prate excoicandi ta abbates q inferiores toni ordi nis. et intelligit lra fm pñtudinē seu statuta qrun dā religiosoz q ab oli vniuerūt se faciendo vñū caput sup totā religionē. vt ē vidē in cisterciensibus et cartusiensib. s. d iure coi qdlibz monasteriū hz regimē de p se nec abbas subijcit alteri abbati sed cpo loci. xviij. q. ij. abbates. et c. mōasteria. Bre no. vñū hodie pñū p hanc cōstitutionē p vñ supza regulā religiosoz. nam i certo casu fugitiui et electi non debent recipi amplius i eisdē monasterijs. pone exēplū in ordine sancti bñdicti. nāter fugijs nō ē amplius recipiēdus. s. iste tex. puidet ne habeat occasionē vagandi q recipiatur i proprio monasterio. nō tñ q viuat cum alijs sed stabit in arto loco vt in

ergastulo seu in arca camera. **Ultimo** no. q. abbas potest excoicare monachum et quod plus est potest facere denunciare excoicatum ab ecclesiarum prelatis si est fugitiuus et remanet extra monasterium. **Sed** quia hic fit mentio de fugitiuius et eiectionis quis dicat fugitiuus? **So.** dic h. fm Jo. an. fugitiuus esse qui moratur extra monasterium et celat se suo abbati. p. hoc. l. qd sit fugitiuus. ff. de edi. edic. et dic ultra eum q. eo ipso q. religiosus recedit a monasterio et non est sub obedientia prelati est apostata. no. Inno. in. c. si. de renu. Quid autem si intrat aliud monasterium. dic vt no. in. c. ex pte de temp. or. et c. iohannes. s. e. Eiectus vero dicitur qui a suo superiore fuit eiectus a monasterio culpa sua forte exigente. **Sed** queris quid si fugitiuus vel eiectus aliquid acquirit extra monasterium. Dic respectu fugitiui q. aut non mutat statum et tunc acquirit monasterio. unde abbas potest eum vendicare cum omnibus acquisitionibus sicut seruus acquirit domino. vt est casus in. d. c. abbates. vide Inno. in. c. cum olim. j. de priuile. facit. l. j. et l. possideri. ff. de acqui. pos. Aut mutat statum. et hoc potest dupliciter contingere. aut promouet ad ecclesiam seculari aut intrat aliud monasterium. primo casu ea que acquirit intuitu ecclesie cedunt ecclesie. vt i. c. cum in officiis. de testa. et in. c. relatum. eo. ti. Aut acquirit intuitu persone et acquirit monasterio. quia remansit monachus sui monasterii ex quo non fuit legitime promouus ad ecclesiam seculari. secus dic si fuisset legitime promouus. nam tunc nulla habet coionem cum monasterio. xvi. q. j. c. ne pro cuiuslibet. sed acquirit ipsi ecclesie seculari ad quam legitime fuit promouus. xvi. q. j. c. j. Aut dubitas virum acquisit intuitu persone. aut ecclesie et tunc recurrendum est ad coniecturas virum habuerit a pinquo aut ab extraneo. vt in. c. requisisti. de testa. Si vero intrauit aliud monasterium. et tunc aut minus legitime et reuocat cum omnibus acquisitionibus. vt in. c. iohannes. s. e. aut transiit legitime et ea que acquirit ante ingressum secundi monasterii cedunt primo monasterio quod ante ingressum secundi remansit monachus primi monasterii. ar. xxi. q. ij. si quis iam. qd pcedit fm doc. etiam si habuisset licentiam intrandi aliud monasterium. qd no. sed post ingressum secundi acquiritur secundo monasterio. ar. in. d. c. si quis iam. et d. c. j. Circa eiectiones vero dic vt no. in. c. j. de langui. et i. d. c. abbates. xvi. q. ij. vide qd dixi in. c. si cui nob. s. eo. **Sed** quero circa predicta. q. tex. loquitur de presidentibus patribus abbatibus et superioribus quid de inferioribus vel de his qui non habent patres abbates vt communiter reperit in ordine sancti benedicti. **Sol.** iste tex. non aperit intellectum nec doc. sed potest dici q. si isti congregant capitulum sui ordinis tunc presidentes habebunt facere q. hec lra non solum dat potestatem abbatibus generalibus sed etiam presidentibus capitulo ubi non facerent capitulum nunquid quilibet abbas sui monasterii possit facere contenta h. dic q. potest et d. reuocare fugitiuos. vt in. d. c. abbates. et credo eum peccare nisi reuocet quousque regula hec non patitur. q. mens huius constitutionis vendicat sibi locum in quolibet monasterio. sed id h. papa facit mentionem de generali abbate. q. abbas specialis non curabat quousque reuocare monachos fugitiuos et eiectiones. Item ab-

bas specialis non potest compellere monachos alteri monasterio ad recipiendum istos qui non possunt collocari sine scdalo proprii monasterii. h. hoc facit abbas generalis auctoritate domini pape. et sic tanquam delegatus ipsius vt patet in tex. ibi auctoritate nostra. p. significatio istorum verborum vide text. cum gl. in. c. j. de de. egro. li. vj. et in. c. cum aliquibus. de rescrip. eo. li. et pondera. q. hec verba fuerunt adiecta solum in eo casu qui non poterat isti recipi secundum provisionem regule. unde fuit opus q. auctoritas pape intercederet. reliqua vero puto q. iure ipsorum potest superiores habere facere per iura superius allegata et sic tempera dicta doct. hic. **In** glo. si. in si. vel distingue latius secundum hosti. q. aut iste obtulit bona monasterio sufficientia et tunc ex illis bonis sustentabit. ar. in. c. de lapsis. alle. in gl. aut nulla obtulit aut non sufficientia et tunc si virum monasterium est sufficiens teneat primum propter memoriam pristine fraternitatis. ar. in. l. seruus. C. de questi. aut secundum tamen est sufficiens et illud teneat. ar. i. c. pasc. lxxvj. di. aut neutrum est sufficiens et teneat prouidere episcopus qui habet prouidere omnibus indigentibus non valentibus sibi querere victum. lxxvj. di. i. s. j. et c. ij.

De conuersione coniugatorum.

Rica

Supra visum est de regularibus in genere sed quod coniugati quousque intrant monasterium et dubitari posset de eorum ingressu id ad clariorem doctrinam auctor posuit speciale rubricam. materia habet. xxxij. q. v. et xxxvj. q. ij. c. sunt qui. cum. ix. c. se. et conuenit j. de rap. c. penultimo.

Reterea.

Si vir de uxoris licentia proficet vxor ipsa suspecta nec continentiam vouet nec religionem ingreditur episcopus vxori virum restituet. h. d. iuxta litteram. nam habet varios intellectus. vt

j. videbim. **Lois** diuisio. scda ibi dicim. **Nota** primo q. professio fit sacerdotibus et monachis prius dic tamen melius q. h. recitat factum vel solemnitas facti. sed de iure ad subam professionis hoc non est necessarium. sed satis est q. recipias professionem ab habente potestatem incorporandi religioni. vt i. c. ad applicam. s. ti. pr. et no. in. c. porrectu. e. ti. **Mo.** scdo ibi. i. grante episcopo. arg. q. prius non debet intrare religionem i. grante episcopo. ro. q. cum ex hoc contingat infirmitas q. ad thoz separatio non debet hoc fieri cum sit sacrum in ecclesia dei sine licentia episcopi qui in hoc est vicarius christi. xxxij. q. v. c. mulier. si tamen hoc fiat sine licentia episcopi qui in hoc est vicarius dei tenet ingressus. vt clare patet in si. littere. et tenet doc. sequitur etiam Fre. p. si. xxxvj. et vide gl. no. xxxvj. q. ij. c. si vir et vxor. **Mo.** ta q. sola mulier licentia non sufficit vt maritus intret religionem. h. oportet vt ipsa voueat continentiam vel etiam intret religionem. et dic vt. j. latius dicam. **In** gl. si. ibi si tene primum. vult q. gl. q. sola vxoris licentia non sufficit vt teneat professio mariti. ego putare q. vbi vxor fuisset certificata seu fuisset iuris conscia. quia tunc dando licentiam tacite videtur vouere continentiam et sic non reuocaret ingressus mariti. ro. q. q. vult vnu videtur velle omne id quod peruenit ad illud. c. prudentiam.